

PLATA D'INFORMAZIUN DL COMUN DE BADIA • Nr. 03/2016 - Dezëmbër 2016 - www.comunbadia.it

Nvalgügn pinsiers de reingraziament y d'audanza

Stimá zitadins dl Comun de Badia,

l'ann 2016 che vá bel plan a piz é ince por l'Aministrasiun de Comun sté n ann de vigni vers movimenté, rich de proiec y de initiatives inviadés ia y en bona pert ince realisades. Les dificoltes burocratiches tres majeres y les novités tl ciamp legislatif á ince chësc ann ciamó albü n pëis sön l'Aministrasiun, le secreter y i impiegac dl Comun, che á indò n iade desmostré n gran impëgn por ti gní ite les normes y les regoles nöies scrites dant.

Ti mëisc passá é gnü investí tröp tēp y scioldi por jí inant cun i laurs sön la rēi dles condütes dal'ega, mo ince por mioré tretuars y strades, dantadöt chères che condüj pomez ai lüsc dales perts fora y che pita n sorvisc publich de gran valüta y che vëgn sovēnz sotvaluté. Al é ince gnü ciáfē na soluziun a deplü problems de viabilité y de mobilité ch'an se tirā bele do da agn, cun la speranza che ince i zitadins sais da aprijé l'impëgn di aministradus. N laur important stlüt jö chësc altonn é spo sté chël da sistemé la cortina da La Ila cun l'ajun-

ta dles urnes y da mëte apost la plaza de dlíjia. Sot Sas dla Crusc y ti raiuns da roa é gnü fat deplü intervēnc por porvé de rovēne le plü ch'ara vá l'ega y mioré la situaziun: al é gnü ciavé canai, romené fora y slarié rūs, metü jö danü condütes dal'ega, ch'ares ne vëgnes nia plü trates ia, sistemé les strades rovinades dal tēp. Ince tl tunel da La Crusc é gnü fat i laurs de manutenziun che jö debojëgn.

Por i jogn é gnü cherié y metü a jí le zēnter nü SaJ.un a La Ila che é jü dēr bun y ch'an é sēgn tl laur da ingrandí, meton lapró na palestra da arpizé y n local da soné por grups musical. Chisc y tröc d'atri laurs che jö debojëgn é gnüs portá inant y realisá cun bona orenté y tröp impëgn.

N impëgn mantigní é ince sté chël da sostigní inant les uniuns y associazions culturales, sportives y soziales, cun contribuc ordinars y straordinars,

scemia che les normatives nöies sön le bilanz limitēia dassēnn les poscibilités de chësc vers.

En general arati ch'al sides indò gnü fat tröc laurs a bëgn di zitadins de düc trēi i paisc, Badia, La Ila y San Ciascian, y ch'an ais ciaré de sostigní les initiatives che dēida mantigní inant le spirit de comunité che caraterisēia nüsc paisc.

Sciöche dagnora oressi tó chēsta ocasiun por Ves dí giulan a Os düc dla bona colauraziun y de Osc interes por les initiatives dl Comun! Nosc impëgn sará inant chël da fá döt le poscibl por realisé initiatives, laurs y proiec a bëgn di zitadins. A inom de dōta l'Aministrasiun dl Comun de Badia Ves augüri n Nadé de pesc y de serenité te Ostes families y n Ann Nü 2017 de sanité, fortuna, sodesfaziuns y benedisciun de Dî.

L'Ombolt Iaco Frenademetz

4	Notizies dala Junta de Comun
12	4. mudaziun dl bilanz 2016
13	5. y 6. mudaziun dl bilanz
14	Contribuc a Uniuns y Assoziaziuns tl 2016
17	Iscriziun ala scolina
17	Zënter de consulënza por les ères
18	Incuntada anuala di sostignidus dla Fondaziun Dolomites Unesco
20	Parch Natural Fanes-Senes-Braies
21	Le mudamënt dla sozieté é ince n compit por i sorvisc ai jogh
22	Instant Acts: cuntra la violënza y le razism
23	Festa dla majera eté
24	La variora cuntra les coies
25-26	Lizënzes da frabiché
27	Racoiüda dl ciomënt

Iluminaziun da Nadé

La bela iluminaziun da Nadé che vëgn arjignada ca y metüda sö cun tröpes bries ince te nosc Comun dess ma gní lasciada tratan le tēp da Nadé, olache ara passenëia ite bun. Dedó dessera gní tuta demez por respet devers dl ambiēnt, por sparagné forza elettrica y ince ciodich'ara stona, sc'ara vëgn lasciada plü dī. Porchël inviëia l'Aministraziun de Comun düc canc da tó demez les löms y les decoraziuns da Nadé anter i 10 de jená dl 2017!

Gem2Go Südtirol

Informaziuns y novités dl Comun tres tla man!

L'aplicaziun (app) ofiziala di comuns de Südtirol por ciáfë atira les comunicaziuns de prescia y gní informá en tēp real sön les emergēzes!

L'aplicaziun „Gem2Go“ che vëgn pitada da plü o manco n ann incá dai comuns y dales comunitàs comprensoriales de Südtirol pó gní istalada sön vgni „smartphone“ o „tablet“: al é n stromēt dër d'ütl sc'an ó gní informá le plü snel ch'ara vá sc'al ess da ester val' emergēza o ince ma da ciáfë informaziuns sön le Comun y i laurs che vëgn fac. Cun la verjiun nöia dla „app“ Gem2Go podarán ince avisé i zitadins che abitéia te na certa strada o te n cer raiun: chësta poscibilité sará dër d'öga canch'al mēss p.ej. gní stlüt na strada o saré l'ega te na zona, plütosc co te n'atra.

Ci pói pa ciamó fá cun l'aplicaziun Gem2Go?

An pó rovë diretamēnter sön les plates internet dl Comun y salvé chëres che interessëia deplü. Cun n clich vára ince da descíarié jö düc i apuntamēnc o les manifestaziuns söl calēnder dl smartphone o dl tablet.

Chësta aplicaziun dá ince la poscibilité da ti ciaré te vgni momēt ala tofla ofiziala dl Comun, olach'al vëgn publiché les deliberes, les lizënzes da frabiché y d'atri documēnc importanc, y ala plata de Comun „L'Eho“. Insciö vára da ester dagnora bun informá sön ci che sozed te Comun.

Sc'al ess da gní a s'al dé situaziuns d'emergēza, vára da ciáfë diretamēnter sön le smartphone o sön le tablet les comunicaziuns dla Proteziun zivila comunala y informaziuns eventuales sön interuziuns dla viabilité o de d'atri sorvisc pitá dal Comun.

Por deplü informaziuns y por descíarié jö l'aplicaziun: www.gem2go.it

„NEWSLETTER“ DL COMUN

Na miú comunicaziun danter zitadins y Comun

L'Aministraziun dl Comun de Badia Ves inviëia da Ves aboné ala „newsletter“ dl Comun, la lëtra ch'l ciáfëis n iade al'edema por e-mail y che Ves tēgn informá sön les novités plü importantes dl Comun.

I podëis Ves aboné tres le link apostá ch'i ciáfëis sön la plata internet dl Comun de Badia: www.comunbadia.it. Insciö gnëise informá tres mail sön les cosses plü importantes che reverda le Comun y ince sc'al vëgn fat laurs urgēnc o sc'al ess da ester val' emergēza.

Ester aboná ala „newsletter“ ó dí: ester ajorná sön les novités dl Comun.

Abonesse porchël düc canc!

Le Plann de Proteziun Zivila Comunala nü é gnü aprové

Ai 28 de novëmber 2016 éi gnü tigní na reuniun dl Zënter Operatif Comunál (COC), olach'al é gnü presenté y ejaminé le Plann Comunál de Proteziun Zivila ajorné y en pert lauré fora danü. L'ombolt y düc i mëmbri ti á ciaré jö al Plann punt por punt y al é gnü fora deplü propostes por mioré la segurëza di paisc y ince dles singoles viles y fraziuns dl Comun de Badia.

Le Plann Comunál de Proteziun Zivila bele lauré fora danter le 2009 y le 2014 dal assessur por la proteziun zivila da denant, Elmar Irsara de Badia, a öna cun l'Ofize de Proteziun Zivila dla Provinzia de Balsan, é gnü ajorné dal 2015 incá dal grup de laur metü adöm da Egon Ploner, Mirko Rudifera, Andy Pertot y Raimund Irsara. Le Plann ajorné é spo gnü aprové dala Junta de Comun ai 12.08.2016.

Sciöch'an á ince podü constaté tran l'ultimo isté é le prigo de roes y smöies plü atual co mai tl Comun de Badia, nia inultima por gauja di gragn temporai di ultimi agn che á fat cotan de dagns. Söinsom la roa de Badia dl 2012 éi ince en chësc ann gnü jö mez n hec tar de bosch y al s'á formé sfëses nia da sotvaluté tl terac. Adöm cun l'Ofize Geologia, l'Ofize por la Sistemaziun di rüs da munt ost y la Staziun forestala da La Ila éi gnü fat i laurs che jö debojëgn por garantí la segurëza dla jënt.

Da odëi ci che é döt sozedü, s'án ciamó rendü cunt deplü dl'importan-za de n plann de proteziun zivila che tēgnes cunt de düc i elemënc de prigo che pó gní dant te nosc Comun. En ocajiun dla reuniun di 28 de novëmber á spo l'aconsiadü de Comun, Egon Ploner, coordinadü dl grup de laur che á ajorné le Plann, splighé co che chësc stromënt é gnü ponsé y lauré fora, che y co ch'an dess l'adoré. Tl Plann vëgnel danter l'ater definí avisa les porsones inciariades da dé l'alarm te situaziuns de prigo y i cumpedé sö i compic che vigni mëmber dl Zënter Operatif Comunál á. Implü éi bele gnü valuté danfora te ci posc ch'al podess gní a s'al dé val' sort de prigo y les soluziuns che pó gní ciafades. Ma insciö vára da organisé te n cört tēmp n intervënt, zēnza perde tēmp y zēnza fá confujiun, ci che é fundamental te caji de prigo y d'emergēnza.

Por se fá plü saurí da avisé la popo-laziun te n cört tēmp, sc'al foss val'

Insciö ciara fora la pröma plata dla mapa dl Plann Comunál de Proteziun Zivila che ti é gnüda dada a vigni mëmber dl Zënter Operatif Comunál, le grup de laur che vëgn cherdé ite sc'al ess da ester situaziuns de prigo o d'emergēnza.

prigo o emergēnza, fossel important che vignun ativass la app dl Comun „Gem2Go“ o s'abonass ala „newsletter“ dl Comun (ciara les informaziuns revardēntes te chēsta ediziun dl Eho). Al vëgn recordé che dal 2017 inant gnarál unifiché le numer por les cherdades d'emergēnza che sará ma plü

le 112, ince sc'al restará ciamó en funziun, por n tēmp de transiziun i numeri da sēgn (115, 118, y i.i.).

L'ann che vëgn gnarál spo ince metü a jí na proa de düc i grups de pröm aiüt y de proteziun zivila, por odëi sc'ara vá da mēte en pratica ci che é gnü definí söl papier. La proa gnará organisada dai corps di Stödafüch dl Comun de Badia.

Ala fin éi ciamó gnü ejaminé i posc do i rüs, olach'al podess gní a s'al dé situaziuns de prigo sc'al ess da plovëi dassēnn, dantadöt do le Rü Cijó y le Rü da Ruac sö, olach'al vëgn recordé le bojēgn de n intervënt da pert dl Ofize por la Sistemaziun di rüs da munt, che á la competēnza por i rüs „publics“. L'ombolt laco Frenademetz y i aministradus de Comun che á tut pert ala reuniun á ciamó n iade dīt che da pert dl Comun gnarál fat döt ci ch'ara vá por evité les situaziuns de prigo, ch'al gnará ciaré do y monitoré i raiuns sciöch'al é bele gnü fat ti ultimi agn. Por ci che reverda i rüs, se cruziará l'aministraziun da mené do pro l'Ofize de competēnza, por ch'al vëgnes fat i laurs nezesciars.

Al é ince gnü valuté ci poscibilités ch'al foss da mioré i intervēnc che vá debojëgn sön strada canch'al nëi dassēnn: i ultimi agn á i stödafüch dagnora daidé mēte sö morones dala nëi ai turisc blocá sön strada y val' iade ára doré plü ores cina che les morones d'auti á podü gní desgropades. Le comandant dla Polizia locala, Franz Dapoz, á bele na lista de cosses che foss da mioré, mo por ci che reverda l'organisaziun di intervēnc y la coordinaziun danter i grups desvalis, mes-sarál gní cherdé ite na reuniun aposta danter i Stödafüch voluntars, la Polizia stradala, la Polizia locala, i Carabinieri y i inciariá dl Ofize strades dla Provinzia.

San Salvester: al é proibí da lascé jí boc y rachetes

Sciöchē bele da plü agn incá, restel inant la proibiziun generala da lascé jí boc y rachetes, ince da San Salvester, sc'al ne vëgn nia dé n'autorisaziun aposta dal ombolt. Insciö dij l'articul 11, coma 2, lētra C dl'injunta ala lege provinciala nr. 20 di 5 de dezēمبر 2012: „An pó lascé jí boc y rachetes nia destinades a fins agricui, sce l'ombolt dá l'autorisaziun“.

Sciöchē bele i ultimi trēi agn á l'Ombolt dīt, cun le consens dla Junta, de ne dé gnanca chēsc ann l'autorisaziun da lascé jí sö rachetes o d'atri boc da San Salvester. Al vel porchēl la lege provinciala che proibēsc i boc y les rachetes por gaujes de incuinamēnt acustich. Por chi che ne se tēgn nia ala lege éi preodü straufunghes da 300,00 a 900,00 euro.

Notizies dala Junta de Comun

Sentada di 04.10.2016

Al é gnü fat fora de azeté le finanziamënt de 800.000,00 euro dal fond de rotaziun por investimënc, aprové cun decret nr. 16486 di 22.09.2016, che gnará adoré por realisé le pröm lot dla rëi dla fira otica tl paisc de Badia. Le Comun de Badia s'obliëia da païé zoruch la soma imprestada te 20 agn, paian le 5% al ann (40.000,00 euro) da mëte man dal ann 2017.

Al é gnü fat fora de azeté le finanziamënt de 800.000,00 euro dal fond de rotaziun por investimënc, aprové cun decret nr. 16486 di 22.09.2016, che gnará adoré por realisé le secundo lot dla rëi dla fira otica tl paisc de Badia. Le Comun de Badia s'obliëia da païé zoruch la soma imprestada te 20 agn, paian le 5% al ann (40.000,00 euro) da mëte man dal ann 2017.

Al é gnü aprové de ti surandé al inj. Emerich Pedratscher l'inciaria da fá i proiec por la sistemaziun d'urgënza de n valgönes strades interpoderales, aladò dl'oferta di 27.09.2016. La spëisa aprovada é de 8.603,07 euro + 4% CNPI + 22% CVA.

Sentada di 11.10.2016

Al é gnü fat fora de inciarié la dita Walplus S.r.l. da Balsan da taié le lignan dlungia le tru da jí a pe „Pra de Sciaré“ a San Ciascian y de ti vëne le lignan ala medema dita al prisc de 45,00 euro/m³ + 22% CVA, aladò dl'oferta di 06.10.2016 y dl protocol di lëgns amarsciá dla Staziun forestala da La Ila nr. 24 di 05.10.2016. La soma totala da scodí preodüda é de 12.297,60 euro.

Al é gnü aprové la proposta dl plann d'atuaziun dla zona de completamënt B4 „Ladinia“ a La Ila. Le plann é gnü lauré fora sön inciaria di proprietars dla zona (Aria de Munt S.r.l., Nickylandy S.a.s. y Sport Tony S.a.s.) dal inj. Günther Rauch, aladò dl art. 39, coma 2, dla L.P. nr. 13/97 y tut sö tl protocol dl Comun al nr. 11815 ai 21.09.2016. La Junta á implü fat fora ch'al dess gní injunté pro les normes de atuaziun che por la frabicaziun di loc mëssel gní fat un n proiet su.

Al é gnü rové deplü laurs da ressané y sistemé les strades interpoderales cun intervënc danter l'ater ti raiuns de Pesciol, Runch, Craciurara y Ciampidel. Tl retrat vëigon l'intervënt che é gnü fat sön la strada da jí ia en Pesciol (Badia).

La „dorsala“ dla fira otica che vëgn ite por la Val Badia é n proiet che vëgn porté inant dala Provinzia de Balsan: tl ultimo tëmp é gnü realisé le toch da Funtanacia a Corvara. D'aisciöda gnarál spo metü man i laurs da fá la „dorsala“ danter La Ila y San Ciascian. N toch che é bele en costruziun é chël do le paisc da San Ciascian, cuntra Sciaré, olache le ro é gnü metü jö en chësc altonn. A Badia é le proiet por la fira otica danman y bele finanzié tres n imprëst de 1.600.000,00 euro dal fond de rotaziun. I laurs gnará scric fora i proscimi mëisc.

Al é gnü aprové la proposta dla sozieté Gran Risa KG de Norbert Valentini & Co. de mudé la linia de frabicaziun mascima dla zona por infraströtöres turistiche d'alberch „Hotel Gran Risa“ a La Ila, aladò dla documentaziun arjignada ca dal arch. Karl Heinz Castlunger y tuta sö tl protocol nr. 11700 ai 20.09.2016.

Al é gnü aprové la nota onorara di 06.10.2016 presentada dal inj. Eme-

rich Pedratscher de Badia por la proietaziun y le coordinamënt dla segurëza tla fasa de proietaziun dla rëi dla fira otica tl paisc de Badia. La spëisa aprovada é de 34.560,09 euro + 4% CNPI + 4% CVA.

Al é gnü aprové de arlungé de 20 agn, chël ó dí cina ai 17.03.2038, le contrat notaril danter le Comun de Badia y l'Assoziaziun Turistica Badia di 18.03.1998. Al'Assoziaziun Turistica ti

vëgnel insciö reconesciü inant le dërt d'anuzamënt dla suraspersa y la gestiun dla ciasa de sorvisc por la pista da paslunch tla localitè Sciaré a San Ciascian (p.d.t. 4171/5 y p.d.f. 1777 tl C.C. Badia). Les condiziuns de contrat y ince le fit anual vëgn confermá por le tēp che le contrat dōra; dōtes les spēises da fá le contrat y da le registré é a pēis dl'Assoziasiun Turistica Badia.

Al é gnü fat fora de cumpré se y saurun da ingiaré tres le portal dl'Agenzia provinciala por i contrac publics (ACP) aladò dles convenziuns varētes y de ti surandé l'inciaria ala dita Impianti Colfosco S.p.a. da condüje le saurun por la sajun da d'invern 2016/2017. Le prisc aprové é de 22,33 euro/m³ + 22% CVA da jì a le tó diretamēter tla ciavara a Sciaré/San Ciascian y de 28,98 euro/m³ + 22% CVA da le mené söl post olach'al mēss gní descárié, aladò dl'oferta di 29.09.2016.

Al é gnü aprové de inciarié deplü dites y porsones esternes da curí le sorvisc da desparé i tretuars les strades y les plazes comunales tratan la sajun da d'invern 2016/2017:

Impianti Colfosco S.p.a. da Corvara: inciaria da desparé te dōt le raiun communal cun na pachera, al prisc de 176,00 euro/ora, y n camion da mené demez nēi, al prisc de 97,00 euro/ora; Frenademetz Florian da La Ila: inciaria da desparé tla zona Plaön a La Ila cun le tractor al prisc de 80,00 euro/ora; Rottonara Robert da La Ila: inciaria da desparé tla zona Plaön y te d'atres zones a La Ila cun le tractor agricul al prisc de 90,00 euro/ora;

Valentin Werner de Badia: inciaria da desparé cun l'Unimog de Comun dantadöt tl paisc de Badia por le prisc pauscial de 11.000,00 euro tl tēp dal 01.12.2016 ai 31.03.2017 y de 56,00 euro/ora por le tēp fora de chēsta perioda;

Sopplá Aron da San Ciascian: inciaria da desparé tla zona Costadedoi a San Ciascian cun le tractor al prisc de 75,00 euro/ora y zēnza veicul por 40,00 euro/ora;

Pescollderungg Egon da San Ciascian: inciaria da desparé tla zona Costadedoi a San Ciascian cun na picia pachera da desparé al prisc de 70,00 euro/ora;

Burino Valter de Badia: inciaria da desparé a man pro i frabicac de Comun, dantadöt incēr la Ciasa de Comun y la scolina de Badia por 20,00 euro/ora; Pedratscher Sigifrido da San Ciascian:

L'Aministrasiun de Comun prēia bel da ne sciurè nia la nēi te strada o sōn les plazes da parché publiches do che la cadrēia é bele passada.

Sorvisc da desparé: indicaziuns

Sciöche vigni ann se crüzia l'Aministrasiun de Comun indò de organisé le sorvisc da desparé che vá debojëgn tratan l'invern. Por chēsc fin él gnü definí avisa les strades, les plazes, les plazes da parché y i posc d'interes publich che dess gní despará da pert dl Comun (delibera dla Junta de Comun di 14/12/2015). Sperses o strades privates ne gnará nia desparades, mo i interessá pó damané che le Comun ti fejes chēsc sorvisc paian les spēises al'ora dles mascins che vá debojëgn.

I lauranc y les dites inciariades dal Comun da fá chēsc sorvisc ciarará de passé dagnora dan les 7 dadoman, dantadöt por evité le trafich che mēt man plü tert y che tēgn sō cotan le laur. Dedò jarán ciamó do olach'an n'á nia pordejù da passé denant. Al vëgn perié de ne sciurè nia la nēi te strada do ch'al é passé la cadrēia, dantadöt nia ti zēntri dl paisc, olache chēsta „(mal)usanza“ gaujëia dificoltés.

Sc'al ess da gní trōpa nēi vëgnel perié d'avēi n pū' de paziēnza sce i veicui y i mesi da desparé ne passa nia bel atira: an ciarará da fá dōt ci che é poscibl por che le sorvisc da desparé funzionēies bun y chēsc pó ma garaté sc'al é ince na bona colaboraziun cun i zitadins.

Al é gnü renové chēsc altonn la convenziun cun l'Assoziasiun Turistica de Badia por la gestiun di sorvisc y dl frabicac tl raiun da paslunch a Saré.

La manutenziun dles strades interpoderales dess garantí na majera segurèza sön strada y ti pitè na sorvisc a chi che vir dales perts fora. Ti retrac: la strada da Ciampidel denant y do ch'al é gnü fat i laurs de manutenziun.

inciaria da desparé a man do i tretuars da San Ciascian por 20,00 euro/ora.

La spèisa sciazada y aprovada por le sorvisc da desparé é de 100.000,00 euro (CVA lapró).

Al é gnü aprové de surandé les inciaris indicades chiló dessot por i laurs, i sorvisc y les condütes de material en economia por n import de 63.351,84 euro indöt:

Neulift S.p.a.: 560,00 euro por n clander por le lift tla Ciasa di Stödafüch a La Ila;

Adang Termosanitar de Adang Carlo & Co. S.a.s.: 834,70 euro por mudé fora les patris compèdocalories tla Ciasa dla Cultura a La Ila;

Papyrex GmbH: 3.912,00 euro por la condüta de sac dal ciomënt;

Farmacia dott. Ferigo: 57,48 euro por material da lié sò por les scolines de Badia, La Ila y San Ciascian;

Qbus S.r.l.: 100,00 euro por l'assistènza tecnica da mète a jí la posta elettronica tla scolina da San Ciascian;

Verginer Holzprofi S.a.s. de Verginer Günther & Co.: 1.074,00 euro por 8 brèies de lersc lacades cun rampins da taché sò le guant y por desgorje deplü üsc vedli dla scora mesana da La Ila;

Electro Ladinia: 980,58 euro por n armé moibl da taché ite la forza elettrica por i Stödafüch de Badia;

Adang Termosanitar de Adang Carlo & Co. S.a.s.: 650,00 euro por cuncé les spines dal'ega tla scora elementara da La Ila y mète apost la regolaziun dla temperatöra dl'ega;

Istitut Ladin Micurá de Rù: 200,00 euro por cin' dizionars „Ladin Val Badia-Talian / Talian – Ladin Val Badia“;

Phone Limited de Töchterle Andreas: 163,85 euro por n robot da ciasa-dafüch multifunzional;

Isifer de Clara Isidoro: 394,79 euro por n clander de stiga por la ciasa J.B. Runcher (integrazion);

Aquatherm S.r.l.: 1.236,70 euro por cumpedadus dal'ega D. 3/4" – lunghèza 160 mm y 190 mm;

Obojes Markus: 3.377,32 euro por laurs da senté fora plantes y lègns y sistemé les coles incèr la plaza dl zën-ter da La Ila;

Ellecosta Rolläden de Sebastian Ellecosta: 1.940,00 euro por l'istalaziun de na „Zipline R120" cun motor pro la ciasa J.B. Rinna a San Ciascian;

IPM – Ingenierbüro (inj. Markus Pescolliderungg): 2.762,50 euro por le proiet, la redaziun dl capitolat, la direziun di laurs y la contabilité finala di laurs da sposté les condütes dal'ega blancia y foscia dlungia le „Hotel Gran Risa" a La Ila;

Bioch Bau S.r.l.: 7.422,41 euro por laurs de urbanisaziun primara tla zona Ninz 2;

Tyrolplast S.n.c.: 3.511,44 euro por material che jò debojègn da sposté na condüta dal'ega prinzipala tla localitè Lech da Sompunt;

Verginer S.r.l.: 3.113,76 euro por cuncé la canalisaziun tla localitè Puntac a Badia;

Aquatherm S.r.l.: 878,15 euro por cumpedadus dal'ega D. 2" – lunghèza 300 mm;

Glaszentrum S.n.c. de Richard Seyr & C.: 4.656,60 euro por n üsc de spidl da despartí jö le local de letöra tla biblioteca da La Ila;

Boninsegna S.r.l.: 3.550,00 euro por n compreser por le cantier de Comun;

Studio Alpes: 577,00 euro por la redaziun dl plann di prighi nezesciar por la mudaziun dl PUC – zona „Camping Sas Diacia“;

Antonio Irsara: 846,50 euro por lignan da fá la manutenziun do les strades; EWO S.r.l.: 3.157,86 euro por le sistem

„luca“ por l'azes al zënter da San Ciascian – iluminaziun publica;

Ruggero Canzian: 3.744,00 euro por sales cun grata – classe 400;

Inj. Emerich Pedratscher: 4.103,40 euro por le proiet, la documentaziun d'apalt, la direziun di laurs y la contabilite finala di laurs da ressané cun urgënza la canalisaziun tla localite Pretermo a Badia (do la SS 244);

Miribung Hubert: 4.110,00 euro por laurs da mioré l'isola ecologica por la racoiüda dl ciomënt a La Ila, dlungia le ciamp dal sport, y fá n parëi da de-spárti jö;

Exoria S.r.l.: 1.635,00 euro por n PC cun programs bele istalá por la scolina de Badia.

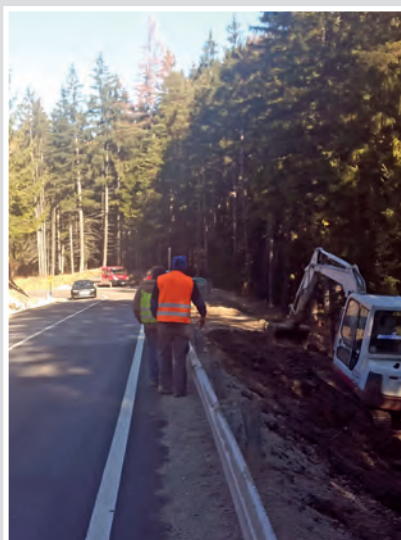
Sentada di 17.10.2016

Al é gnü aprové de ti surandé ala dita Tyrolplast OHG da Vandoies l'inciaria da condüje le material nezesciar por podëi sposté la condüta prinzipala dl'ega da bëre dlungia le Hotel Gran Paradiso a San Ciascian. La spëisa aprovada é de 5.936,93 euro + 22% CVA, aladò dl'oferta di 12.10.2016.

Aladò dla convenziun fata cun l'Associazione Casa Bimbo – Tagesmutter di 25.03.2010, él gnü tigní cunt che le cost al'ora cina ai 31.07.2017 se basëia sön les spëises efetives albüdes dala Cooperativa por la gestiun dla microstrotöra y che chësc cost ne pó te degun caje rové sura i 10,00 euro/ora (zënza CVA). Dal 01.08.2017 inant gnarál araté na soma fissa de 10,00 euro/ora (zënza CVA) por la gestiun dla microstrotöra).

Al é gnü aprové i posc da mëte sò les coronas da controlé la velocitè (speed-check) do la strada statala 244 dla Val Badia y la strada provinziala 37 da jí a San Ciascian. Plü avisa vëgn les coronas istalades tla localite Damez (SS 244, al km 25+850, a man ciampa), tla localite Funtanacia (SS 244, al km 49+640, a man ciampa) y tla localite Costadodoi (SP 37, al km 2+35, a man ciampa). Al é gnü confermé l'intenziun da fá controir almanco dui iadi al'edema.

Al é gnü aprové le 2. proiet d'injunta y de varianta por l'ampliamënt dla cortina da La Ila, aladò dla documentaziun arjignada ca y presentada dala proietanta y direturia di laurs arch.

N laur urgënt á messü gní organisé defora da Puntac, contra Pretermo. Por gauja dl terac en movimënt s'ál bele d'isté rot la condüta dles eghes pazes. Do n surapost cun i responsabli dl sorvise sön les strades á le Comun organisé i laurs por fá danü la condüta dles eghes pazes, sëgn söla man ciampa dla strada, contra munt, tla speranza che les condütes tëgnes tl dagní. Lapró él gnü fat na stüa cun stanges de petun por tigní sö la strada che s'arbassá ince tres deplü.

Claudia Crepaz (prot. nr. 13036, di 14.10.2016). En confrunt al 1. proiet d'injunta y de varianta resultèiel spèises implü por 16.950,34 euro + 10% CVA por n total de 545.376,67 euro.

Al é gnü aprové le proiet da fá n toch de tretuar nû a Funtanacia a La Ila, sciöch'al é gnü lauré fora dal inj. Michael Mischí (prot. nr. 13011, di 14.10.2016) y de ti surandé ala dita Alpenbau S.r.l. da Terenten l'inciaria da fá i laurs. La spèisa aprovada da fá le laur é de 13.542,00 euro indöt, aladô dl'oferta dla dita Alpenbau S.r.l. di 17.10.2016.

Al é gnü aprové le proiet por sistemé le let dl rû danter Plaön y Ninz a La Ila, aladô dla documentaziun arjignada ca dal inj. Markus Pescollderungg da Bornech (prot. nr. 12559, di 06.10.2016). La spèisa preodüda por i laurs neze-sciars é de 82.549,25. Sön la basa de chësta soma é gnü fat fora de dé ia i laurs cun prozedöra de tratativa zënza publicaziun danfora de n avis de gara, cun le criter dl prisc plü bas.

Sentada di 24.10.2016

Sön la basa dl verbal d'assegnaziun de lignan dla Staziun forestala da La Ila nr. 23 di 09.09.2016 che reverda la pastöra „Falzes“ a San Ciascian, aladô de chël ch'al vëgn fora 1.321 mcl de lignan, é gnü invié 17 dites a dé jö n'oferta por cumpré le lignan söl ciüch. Aladô dl protocol dla comisciun de gara di 24.10.2016 á la dita Waldplus S.r.l. da Balsan dé jö la miú oferta, pitan n import de 121.912,00 euro. La Junta á porchël aprové de ti vëne le lignan ala dita Waldplus S.r.l. da Balsan. Te chësc contest é gnü tigní cunt dl'acordanza danter le Comun de Badia, la Vijinanza Armentarola y l'Autorité forestala (incuntades di 11.08.2015 y di 05.09.2016), aladô de chëra che la Vijinanza Armentarola ciafa 352 mcl de lignan sciöche

Le Comun á lascé fá n laur urgënt tl larjëi sura Ninz a La Ila. Bele d'isté fora, canch'al ploio dassënn, jö le rû vigni iade porsura, portan giara y material te pre y ega tles cianos dles abitaziuns dessot. Aladô dl proiet dl inj. Markus Pescollderungg é sëgn, püch dan Nadé, gnü stlüt jö i laurs neze-sciars por evité che le rû vais porsura: al é gnü realisé n valgügn plunfs d'ega y söl toch jödapé na gran vasca cun grilies. Insciö messessel gní garantí dantadöt la segurëza dles abitaziuns dessot, sc'al ess ciamó da plovëi dassënn.

Chësc altonn é gnü fat i laurs por realisé le toch de tretuar da rové ite a Funtanacia, ci che garantëss la segurëza de chi che vá a pe te chësta zona.

paiamënt por i laurs da mioré la pastöra de „Baita daite“ y „Falzes“. La Vijinanza Armentarola pó porchël ti mète en cunt ala dita Waldplus S.r.l. na soma de 32.485,00 euro; le Comun de Badia pó faturé la desfarënzia de 89.427,00 euro (60.956,00 euro tl 2016 y 28.471,00 euro tl 2017),

Al é gnü aprové la proposta de mudaziun dl plann d'atuaziun dla zona d'espansiun por insediament produtifs „La Ila II – lot O“ damanada dal Comun de Badia y che reverda na retifica dles sperses publiches, aladô dla documentaziun arjignada ca dal arch. Karl Heinz Castlunger (prot. nr. 9916 di 10.08.2016).

Al é gnü aprové la mudaziun dl plann d'atuaziun dla zona d'espansiun „Fanes“ – lot D – a San Ciascian che reverda la linia de frabricaziun mascima dala pert süd-ost. La mudaziun é gnüda damanada da Claudia Crazzolar, aladô dla documentaziun arjignada ca dal arch. Osvaldo Valentini (prot. nr. 10419 di 23.08.2016).

Al é gnü aprové le verbal dla comisciun de valutaziun di 24.10.2016 por tó sò n assistënt aministratif cun n contrat de laur a tēmp determiné (dai 01.11.2016 ai 31.10.2017) y a tēmp parzial (50%), aladô de chël che Susan Valentin de Badia á davagné le concurs. Susan Valentin vëgn porchël tuta sò sciöche assistënta aministrativa tla VI. qualifica funzonala – profil profesional 43, dai 01.11.2016 inant.

Al é gnü nominé la comisciun d'ejam dl concurs por tó sò n polizist de Comun cun n contrat de laur a tēmp determiné y a tēmp plëgn (V. qualifica funzonala). Dla comisciun fejel pert le secreter de Comun, dr. Vinzenz Clara, sciöche president, le polizist coordinadú dl Comun de Corvara, Helmut Pescollderungg, y l'assistënta aministrativa dl Comun de Badia, Lucia Pitscheider. Les funziuns da secreter dla comisciun vëgn surantutes dala scrivana aministrativa Waltraud Tavel-la. Por i mēmbri esters dles comisciun é preodü na indenité de presēnza de 30,00 euro + spèises de iade.

Al é gnü aprové le stat final (25.08.2016) y le zertificat de esecuziun regulara di laurs (01.09.2016) por realisé la staziun da pumpé l'ega da bère tla localitè Rü a San Ciascian, aladô dla

documentaziun arjignada ca dal direttur di laurs inj. Fritz Starke y sotescrit zënza contestaziuns dala dita che á fat i laurs Verginer S.r.l. La spëisa approvada por chësc proiet é de 82.613,32 euro indöt.

Al é gnü aprové le proiet dl inj. Emeric Pedratscher (prot. nr. 13231 di 19.10.2016) por sposté la canalisaziun „Puntac-Costa“ trata ia dala smöia de setëmber dl 2016. La spëisa approvada por i laurs da fá é de 50.927,05 euro indöt. Al é spo gnü fat fora de dé ia i laurs cun prozedöra de tratativa zënza publicaziun danfora de n avis de gara, cun le criter dl prisc plü bas.

Al é gnü aprové de avalué les previjuns de cassa dl bilanz de previjun 2016-2018, aladö dl art. 52, coma 11 dla L.P. 17/2015, aladö dla lista tuta sö tl program de archiviazun digital D3 dl Comun al numer ID A600051526.

Sentada di 28.10.2016

Al é gnü aprové de ti conzede n aumënt de paiamënt individual de 213,71 euro (lorde) ala dependëta Elena Mura, da mëte man dal 01.11.2016 y por dui agn, aladö dl art. 77 dl contrat coletif intercompartimental di 12.02.2008 y dl art. 68 dl test unich dl tratat de compart por i dependënc comunai di 02.07.2015.

Al é gnü aprové de ti surandé ala dita individuala Costa Maria Cristina de Badia le sorvisc da gestí, romené sö y ciaré sura la ciasa J.B. Runcher por 2 agn, da mëte man dal 01.12.2016. La spëisa approvada é de 34.780,00 euro + 22% CVA al ann, aladö dl'offerta di 21.10.2016.

Al é gnü fat fora de inciarié le Consorzi di Comuns dla Provinzia de Balsan da gestí, por cunt dl Comun, la portina unica dles ativités produtives (SUAP) y i sorvisc che alda lapró. Porchël é ince gnü aprové la proposta de contrat revardëta, cun les modalitës de adejiun y de gestiun di sorvisc, tuta sö tl protocol dl Comun ai 24.10.2016 al nr. 13406.

Al é gnü aprové le statfinal (26.09.2016) y le certificat de esecuziun regulara di laurs (22.09.2016) da fá danü la strada comunala Anvi-Larcenëi desfata dala roa, aladö dl proiet lauré fora dal inj. Michael Mischí da San Martin de Tor. Aladö dla documentaziun arjignada ca dal inj. Mischí y sotescrita zënza contestaziuns dala dita Nordbau Peskoller

S.r.l. che á fat i laurs, resultëiel na spëisa de 333.675,88 euro indöt.

Al é gnü aprové de cumpré n telelaser da mosoré la velocitë di veicui sön strada dala dita Eltraff S.r.l. da Concorezzo (MB). La spëisa approvada por le telelaser dla marca TruCam y lapró le curs da l'adoré é de 13.860,00 euro + 22% CVA, aladö dl'offerta di 27.09.2016.

Al é gnü aprové le proiet presenté dala Grandi Funivie Alta Badia S.p.a. y lauré fora dal inj. Sergio Tiezza por slarié la pista dai schi „Piz Sorega B“ a San Ciascian, olach'ara vá adöm cun la pista de „Pralongia“. La documentaziun revardëta é gnüda tuta sö tl protocol de Comun ai 13.10.2016 al nr. 12937.

Al é gnü aprové da cumpré dala dita Aldebra S.p.a. da Balsan 4 computers desktop Fujitsu Esprimo P556 E85+

por na soma de 2.540,00 euro + 22% CVA, aladö dl'offerta di 14.10.2016, prot. 13.051 di 17.10.2016.

Al é gnü tut a conescënza le protocol dl'autoritë de gara di 28.10.2016 por dé ia le sorvisc de racoiüda, trasport y desmandrada dl refodam organich te n zënter autorisé por un n ann, dal 01.11.2016 ai 31.10.2017, cun la poscibilitë de arlungé le contrat cina ai 30.04.2018. Aladö dl protocol á la dita F.Ili Santini S.r.l. da Balsan fat la miü oferta, porchël é gnü aprové di ti surandé le sorvisc bele dit por le prisc de 97.342,08 euro + CVA, che corepogn a 0,121 euro/kg + CVA.

Al é gnü aprové le sböz dl documënt programatic 2017-2019, le documënt cun chël ch'al vëgn definí la linia strategica y de laur dl Comun, che mëss spo ciamó ciáfé l'aprovaziun definitiva dal Consëi de Comun.

Dilan ai contribuc dala Comunitë Europeica y la Provinzia de Balsan án ince podü ressané le punt defora dal Hotel Gran Ancëi, olach'an mëss passé da rové pomez ai pra de Pre de Costa a San Ciascian.

Al é gnü aprové i posc olach'al pó gnü taché sö i placac y le material de propaganda litala en ocajiun dl referendum di 04.12.2016 y de ti assegné ai 10 damananc les sperses do ordin de presentaziun dla domanda.

Al é gnü tut a conescënza le protocol dl'autorité de gara di 31.10.2016 por i laurs da sposté la canalizaziun che vá da Puntac cuntra Costa, do ch'ara é gnüda trata ia da na smöia de setëmbër 2016. Aladô dl protocol á la dita Nordbau Peskoller S.r.l. fat la miü oferta y porchël é gnü aprové de ti surandé i laurs por le prisc de 36.497,20 euro, cun i cosc de segurëza lapró, + 22% CVA.

Al é gnü tut a conescënza le protocol dl'autorité de gara di 31.10.2016 por dé ia i laurs da sistemé le let dl rü danter Plaön y Ninz a La Ila. Aladô dl protocol á la dita Verginer S.r.l. da San Martin de Tor fat la miü oferta, porchël é gnü aprové de ti surandé i laurs por le prisc de 46.223,58 euro, cun i cosc de segurëza lapró, + 22% CVA.

Sentada di 07.11.2016

Al é gnü aprové de ti paié fora i contribuc ordinars y straordinars por l'ann 2016 ales uniuns y associazions turisticas, artejanales, agricole, culturales, sportives, soziales, por n total de 395.208,77 euro indöt.

Sentada di 14.11.2016

Al é gnü tut a conescënza le contrat coletif intercompartimental di 28.10.2016 che vel por trëi agn, dal 2016 al 2018.

Al é gnü aprové de arlungé cina ai 30.06.2017 l'inciaria ala dita individuala Valentini Emil de Badia por gestí, romené sö y ciaré sura la nodadoia dla scora mesana a La Ila. Les condiziuns y les prescriziuns resta chëres dades dant t'l'oferta di 03.09.2015. La spëisa aprovada é de 18.560,00 euro.

Al é gnü azeté les demisciuns dl dependënt Mirko Rudiferia da San Ciascian che á comuniché cun lëtra di 08.11.2016 de orëi dé les demisciuns dal sorvisc cun la fin dl ann 2016.

Al é gnü fat fora de tó pert al program „Comun-Clima“ proponü dal Ökoinstitut Südtirol de Balsan, sciöch'al é gnü lauré fora adöm cun l'Agenzia por l'energia Südtirol-Ciasa Clima, cun le fin de ciagé fora n sistem de mana-

jamënt energetich sön mosöra por le Comun de Badia. La spëisa aprovada por la dorada dl proiet de 3 agn é de 6.691,70 euro al ann, da mëte man dal ann 2017.

Al é gnü aprové le stat final y le zertificat de esecuziun regulara di laurs di 04.11.2016 che reverda le ressanamënt dl tunel de drenaje da La Crusc. Aladô dla documentaziun arjgnada ca dal direttur di laurs inj. Christoph von Pföstl y sotescrit zënza contestaziuns dala dita Cadore Asfalti S.r.l. che á fat i laurs, amunta la spëisa sö a 234.365,42 euro indöt.

Al é gnü aprové la domanda de Giuliana Segna, proprietara dla p.d.f. 1850 C.C. Badia, che corespogn al lot D dla zona residenziala C1 „Jonorëis“, por mudé la ligna de frabicaziun mascima. Aladô dla documentaziun laurada fora dal arch. Osvaldo Valentini, tuta sö t'l protocol dl Comun ai 10.10.2016 al nr. 12736, vëgnel porchël azeté la proposta de mudaziun dl plann d'atuaziun cun l'inserimënt de na ligna de frabicaziun mascima mesa fora de tera dl lot D dala pert cuntra vest, sön na pert dla p.d.f. 1850 y sön la p.d.t. 1514/41 C.C. Badia.

Al é gnü aprové de surandé les inciaris indicades chiló dessot por i laurs, i sorvisc y les condütes de material en economia por n import de 129.158,23 euro indöt:

Geol. Michael Jesacher: 805,00 euro por la desponibilitè d'intervënt t'l caje ch'al é debojëgn de n sorvisc geologich urgënt;

Castlunger Metal S.a.s. de Castlunger Roman & Co.: 595,20 euro por cuncé la si de metal pro la plaza dla scora elementara de Badia;

Malbo S.n.c.: 446,60 euro por n tepih de gume da mëte t'l salf da aspeté dl ambulatorio dl dotur a Pedraces;

Qbus S.r.l.: 60,00 euro por assistënza tecnica sön le pc tla scolina da San Ciascian;

Iori Jolanda: 2.000,00 euro por laurs da pozené a funz la nodadoia publica a La Ila;

Impianti Colfosco S.p.a.: 1.626,00 euro por ros y pozëc;

Falegnameria Bernardi Alfonso & figli S.n.c.: 420,00 euro por fá y mëte ite n mebl nü tla scolina da La Ila;

Malbo S.n.c. de Frenes Davide & Co.: 770,15 euro por na mësa por la scolina da La Ila;

Inj. Emerich Pedratscher: 1.800,00 euro por n control de prevenziun y segurëza t'l frabicat dla scora mesana da La Ila: coordinamënt di laurs, control söl post y redaziun de na relaziun tecnica;

Isifer de Clara Isidoro: 3.298,46 euro por n clander dla plaza de scora a San Ciascian (inciaria parziala);

Exoria S.r.l.: 1.352,00 euro por n computer portabl da adoré ti salfs dles ciases dles uniuns canch'al vëgn tigní referac y/o conferënzes;

Dan l'invern éi ciamó gnü rovè i laurs de ressanamènt dles infrastrutöres a San Linert. Al gnará ciamó mudé fora les löms a iöd cun la tecnologia nöia dles löms a led.

pro la scora mesana da La Ila – sostituziun dles löms;

Autoindustriale S.r.l.: 15.775,31 euro por la revijiun y por cuncé l'Unimog de Comun (cun targa AHE855);

Moling Hubert: 3.810,40 euro por le ressanamènt dl tèt de lëgn söl mür de cortina a San Ciascian (inciaria implü);

MGB de Castlunger Alfred: 2.000,00 euro por laurs de manutenziun pro la nodadoia publica a La Ila;

Davide Records S.a.s.: 2.189,00 euro por n implant audio pro la ciasa dles uniuns J.B. Rinna a San Ciascian;

Moling Hubert: 4.891,90 euro por la costruziun de na si pro le parch di seniores tla zona sportiva da La Ila;

MGB de Castlunger Alfred: 9.620,00 euro por laurs da sistemé y cuncé n funz tla ciasa dles uniuns J.B. Rinna a San Ciascian;

Decor S.r.l.: 19.232,19 euro por laurs de manutenziun straordinaria pro la ciasa polifunzionale – magazin di Stödafüch da La Ila;

Decor S.r.l.: 5.115,00 euro por vetrades nöies dla fassada dl ambulatorio dl dotur a Pedraces;

Rem-Tec S.r.l.: 2.900,00 euro por sistemé les perts rovinades dl func che contëgn resc de amiant tles classes dla scora mesana da La Ila;

Lorenzi Elettronica S.r.l.: 1.990,00 euro por n agregat por la Ciasa de Comun;

Gasser Paul: 8.000,00 euro por le ressanamènt de n mür de sostëgn pro la plaza dla zona d'espansiun Armuntarora I – p.d.t. 5356/1;

Holzbau Moling: 6.300,00 euro por fá danü la si sön le mür de sostëgn pro la plaza dla zona d'espansiun Armuntarora I – p.d.t. 5356/1;

Impianti Colfosco S.p.a.: 20.400,00 euro por la realisaziun de n somas pro le magazin di Stödafüch da San Ciascian;

Electro Ladinia S.n.c.: 4.501,52 euro por laurs de prevenziun y de segurëza

Electro Ladinia: 5.572,50 euro por mudé fora deplü löms pro l'iluminaziun publica da La Ila Alta;

URBIS S.r.l.: 3.687,00 euro por löms da injunté pro l'iluminaziun publica dla zona San Iaco.

Sentada di 21.11.2016

Al é gnü aprové le 1. proiet d'injunta y de varianta di 11.11.2016 por le ressanamènt dles infrastrutöres tla zona residenziale „Parvela“ a Badia – lot II – pert nr. 2 – aladò dla documentaziun arjignada ca dal proietant y direttur di laurs inj. Egon Pescollenderugg, da chëra ch'al resultëia na spëisa implü de 39.031,04 euro + 10% CVA por n total de 244.576,01 euro.

Al é gnü aprové la proposta de mudaziun dl plann d'atuaziun dla zona por infrastrutöres turistiches d'alberch „Hotel Gran Risa“ a La Ila, aladò dla documentaziun laurada fora dal arch. Karl Heinz Castlunger, tuta sö tl prot. dl Comun ai 20.09.2016 al nr. 11700.

Al é gnü tut a conescënza le protocol dl'autorité de gara di 21.11.2016 por dé ia le sorvisc de racoiüda, trasport y desmandrada dl refodam organich te n zënter autorisé por le tēp dai 22.11.2016 ai 31.10.2017, cun la poscibilitè de arlungé l'inciaria cina ai 30.04.2018. Aladò dl protocol á la dita Chiocchetti S.r.l. da Moena (TN) fat la miü oferta, porchël éi gnü fat fora de ti surandé le sorvisc por le prisc de 154.950,00 euro + CVA, che corespongn a 0,19261 euro/kg + CVA.

Al é gnü aprové de inciarié Antonietta Da Pian da puzenè y romenè sö l'ambulatorio dl dotur di sciori tratan la sajun da d'invern 2016/2016, aladò dla comunicaziun dl'Azienda Sanitaria de Südtirol – Comprensore da Bornech. Le laur ti vëgn surandé por alplü 8 ores al'edema y cun contrat de laur autonom ocajional. Le paiamènt aprové é de 20,00 euro/ora (lordo) cun na detrata d'acunt dl 20%.

Sentada di 28.11.2016

Al é gnü aprové le 1. proiet d'injunta y de varianta di 14.11.2016 por mudé fora les finestres dla ciasa dles uniuns J.B. Runcher, aladò dla documentaziun laurada fora dal proietant y direttur di laurs arch. Osvaldo Valentini. Le proiet d'injunta y de varianta ne comporta nia na maiü spëisa; le cost da mudé fora les finestres resta de 104.982,14 euro.

Al é gnü aprové la nota onorara di 10.11.2016 presentada dal arch. Claudia Crepaz de Badia por la direziun y la contabilitè di laurs, sciöche ince la coordinaziun dla segurëza tratan la fasa esecutiva di laurs da ingrandí la cortina da La Ila. La spëisa aprovada é de 35.125,47 euro + 4% CNPI + 22% CVA.

Al é gnü aprové le stat final di 10.11.2015 y le certificat de esecuziun regulara di laurs di 20.11.2015 por le renovamènt dla plaza dla scora a San Ciascian, aladò dla documentaziun arjignada ca dal direttur di laurs arch. Erich Agreiter y sotescric dala dita Bico Bau S.r.l. da San Martin de Tor che á fat i laurs (da muradü). La spëisa aprovada é de 319.445,74 euro indöt.

Al é gnü aprové da ti vëne la p.d.t. 948/2 C.C. Badia tla fraziun da Pedraces – indöt 29 m² – a Richard Wieser y Anna Lisa Valentini aladò dl plann de frazionamènt nr. 432/2016 di 21.06.2016 lauré fora dal geom. Rinaldo Crepaz. Al vëgn apliché le prisc determiné cun l'arat dl technich communal, geom. Walter Rungger, di 06.08.2012, y l'arat dl geom. Mauro Crepaz di 10.06.2015, aladò de chi che le grunt vel 350,00 euro/m² + CVA. Dötes les spëises da stlü jö, registré y intavolé le contrat tl liber fondiari é a pëis dla pert che cumpra.

Al é gnü aprové da ti surandé al inj. Emerich Pedratscher de Badia l'inciaria por la proietaziun, la direziun y la contabilitè di laurs straordinars de manutenziun y da asfalté strades y plazes dl Comun tl ann 2017, aladò dl'offerta

di 24.11.2016. La spèisa aprovada por chësta inciaria é de 8.552,80 euro + 4% CNPI + 22% CVA.

Al é gnü aprové la domanda dla dependëta Claudia Campeï di 21.11.2016 (prot. nr. 14641) de podèi s'anuzé d'aspetativa de 24 mëisc (dal 01.02.2017 ai 31.01.2019), do da chëra por la maternité, preodüda por l'educaziun di mituns, aladò dl art. 52 dl contrat coletif intercompartimental di 12.02.2008.

Sentada di 05.12.2016

Al é gnü aprové de integré la deliberaziun dla Junta nr. 156 di 25.08.2014, cun chëra ch'al é gnü inciarié Elisabeth Valentini da surantó i laurs de secretariat por le sorvisc da tó jö sanch tl ambulatorio dl dotur a Pedraces, spezifican che al ti vëgn reconosciü n mascimo de 200 ores al ann, aladò dles esigënzes dl'aministrazion y a öna cun la responsabla dl ofize anagrafich. Le paiamënt aprové é de 25,00 euro/ora (lorido) cun na detrata d'acunt dl 20%.

Al é gnü aprové de nominé l'ing. Gunnar Holzer da Maran responsabl dl proiet por la costruzion de n garage sot tera, na ciasadafüch nöia pormez ala ciasa J.B. Runcher y n'assosta por la plaza dles manifestaziuns sura paiun, tla fasa da scrí fora le laur de proietaziun. La spèisa aprovada por chësta inciaria é de 12.405,95 euro + 4% CNPI + 22% CVA, aladò dl'offerta di 25.11.2016.

Al é gnü aprové de ti surandé al ing. Roman Rives da La Val l'inciaria da proieté y coordiné la segurëza di laurs da fá i garage y i magazins dl cantier de Comun tla localitè Sompunt. La spèisa aprovada é de 50.976,79 euro + 4% CNPI + 22% CVA, aladò dl'offerta di 04.03.2016.

Al é gnü fat fora da se costituí dan le Tribunal Regional de Iustizia Amministrativa (TAR) – Seziun Autonoma de Balsan – cuntra le recurs de Ylenia Crazzolara (prot. nr. 15096 di 30.11.2016) por damané ch'al vëgnes anulé la lizënza da frabiché nr. 42 di 10.05.2016 y i provedimënc che alda lapró, che reverda la costruzion de na sënta nöia dl lüch stlüt „Alpenrose“ a San Ciascian. Por se costituí dan Signoria te chësc prozedimënt y por n arat legal sön le recurs presenté da Luca Crazzolara, Vito Agreiter y Christian Crazzolara, aladò dl art. 105 dla lege urbanistica provinciala 13/1997, él gnü fat fora de inciarié sciöche defensor dl Comun l'avocat dr. Manfred Schullian cun na spèisa de 11.000,00 euro, aladò dl'offerta di 05.12.2016 (prot. nr. 15300).

Cuarta mudaziun dl bilanz 2016

aprovada dal Consèi de Comun dl 28.10.2016

ENTRADES	
TITUL I-II-III	
Cuta por l'ocupaziun de sperses publiches	4.746,00 €
Cuta comunala de sojornanza (L.P. nr. 9/2012)	500.000,00 €
Entrades dala venüda de lignan	1.080,00 €
Total entrades (titul I+II+III)	505.826,00 €

TITUL IV	
Despensaziuns sön le frabiché y domandes de mëte a post en sanatoria frabicac abusifs	83.742,00 €
Fond europeich agricul por le svilup rural (FEASR)	965,60 €
Retüdes dai privac por l'urbanisaziun primara dles zones "Boscdaplan IV" y "Boscdaplan V"	36.849,00 €
Contribuc por operes d'urbanisaziun	5.855,00 €
D'atri trasferimënc de capitai da aministrazions locales - rèi fira otica	100.000,00 €
Total entrades (titul IV)	227.411,60 €

ENTRADES INDÖT	733.237,60 €
-----------------------	---------------------

SPËISES	
TITUL I - SPËISES CORËNTES	
Paiamënc dl personal	4.063,00 €
Cutes y contribuc a pëis dl Comun	1.263,00 €
Trasferimënc corënc a istituzions soziales private (cuta comunala de sojornanza)	500.000,00 €
D'atri sorvisc	500,00 €
Total spëises (titul I)	505.826,00 €

Titul II - investimënc	
Cumpra de n computer por les scolines	2.000,00 €
Manutenziun straordinaria y restrotoraziun dla ciasa dles uniuns J.B. Runcher	70.000,00 €
Manutenziun straordinaria biblioteca	100,00 €
Cumpra y manutenziun de mebli, mascins y atrezatöres	4.331,00 €
Ressanamënt infrastrotöres zona res. "Parvela"	20.000,00 €
Intervënc de proteziun zivila	5.000,00 €
Cumpra, costruzion y manutenziun de imobii	125.015,00 €
Spëises por mioré bosc, pastöres y munts	965,60 €
Total spëises (titul II)	227.411,60 €

SPËISES INDÖT	733.237,60 €
----------------------	---------------------

Domandes de contribut por uniuns y associazions por l'ann 2017

Les domandes de contribut da pert dles uniuns y associazions **por l'ann 2017 mëss gní dades jö anter i 30.04.2017**. Pro la domanda mëssel gní dé jö n program d'ativitè y na relaziun sön l'ativitè y le cunt consuntif por l'ann 2016. I formulars por la domanda de contribut é da ciafé sön le sit internet dl Comun: www.comunbadia.it Informaziuns plü avisa ciafon tl Ofize contabilitè.

Orars de daurida al publich: dal lönesc al vëndres dales 08:00 ales 12:30 y lönesc y mercui dales 16:00 ales 17:30.

Cuinta mudaziun dl bilanz 2016

aprovada dal Consëi de Comun dl 28.10.2016

ENTRADES	
TITUL I-II-III	
Entrades dala venüda de lignan	70.000,00 €
Entrades por le sorvisc de refeziun (scores y scolines)	-63.087,00 €
Total entrades (titul I+II+III)	6.913,00 €
TITUL IV	
Despensaziuns sön le frabiché y domandes de mëte a post en sanatoria frabicac abusifs	1.000,00 €
Lizënzes da frabiché	95.518,00 €
Contribuc por operes d'urbanisaziun	507.297,00 €
Total entrades (titul IV)	603.815,00 €
ENTRADES INDÖT	610.728,00 €

SPËISES	
TITUL I - SPËISES CORËNTES	
Spëises por la formaziun dl personal	-800,00 €
Paiaimënc y indenités dl personal	21.550,00 €
Cutes y contribuc a pëis dl Comun y cumpra de sorvisc da agenzies de laur interinal	-5.800,00 €
Sorvisc aministratifs y d'atri sorvisc	3.010,00 €
Trasferimënc corënc a istituziuns soziales privates (protez. zivila, assistënza, artejanat, agricultöra y i.i.)	137.024,00 €
Manutenziun ordinara y reparaziuns de veicui	20.000,00 €
Manutenziun ordinara de bëgns imobii	15.928,00 €
Total spëises (titul I)	190.912,00 €
TITUL II - INVESTIMËNC	
Cumpra de mebli por la ciasa J.B. Rinna	2.671,00 €
Contribuc por investimënc a istituziuns soziales priv.	30.000,00 €
Cumpra de mebli, mascins y atrez. por i ofizi de Comun	4.000,00 €
Cumpra y manutenziun de mebli, mascins y atrezatöres por la scora mesana	20.284,00 €
Contribut straordinar a assoziaziuns sportives por la costruziun de implanc sportifs	28.333,00 €
Contribut por investimënc a istituziuns privates che laora tl ciamp dl turism	56.000,00 €
Contribut por investimënc a istituziuns privates che laora tl ciamp assistenzial	56.448,00 €
Cumpra de mascins y mesi de trasport (viabilité)	30.000,00 €
Costruziun de strades comunales y interpoderales	50.000,00 €
Costruziun y ampliament dl'illuminaziun publica	11.380,00 €
Intervënc de proteziun zivila por la sconanza dl paisc y dles ciasas	80.700,00 €
Costruziun y manutenziun straordinaria dla rëi dles condütes dl'ega paza	50.000,00 €
Total spëises (titul II)	419.816,00 €
SPËISES INDÖT	610.728,00 €

Sesta mudaziun dl bilanz 2016

aprovada dal Consëi de Comun dl 30.11.2016

ENTRADES	
TITUL I-II-III	
Cuta de sojornanza (2. ciasas)	1.840,24 €
Tarifes sön l'ega da bëre	1.121,19 €
Contribuc dala Provinzia por avalué le bilanz	10.773,75 €
Entrades da straufunghes por violaziuns de regolamënc comunai	4.842,04 €
Entrades da sorvisc	3.200,61 €
Entrades dales plazas da parché	6.789,92 €
Fic atfs sön deponüdes de cassa	1.634,75 €
Total entrades (titul I+II+III)	30.202,50 €
ENTRADES INDÖT	30.202,50 €

SPËISES	
TITUL I - SPËISES CORËNTES	
Paiaimënc y indenités dl personal/cutes y contribuc a pëis dl Comun	10.559,07 €
Sorvisc ausiliars por le Comun	1.628,00 €
Cuta de zircolaziun por i veicui a motor	67,00 €
Contrat por la racolüda dl ciomënt	13.000,00 €
Manutenziun ordinara y reparaziuns	2.292,43 €
D'atri sorvisc	2.656,00 €
Total spëises (titul I)	30.202,50 €
TITUL II - INVESTIMËNC	
Cumpra de mebli por la ciasa J.B. Runcher	2.655,51 €
Costruziun resservar tla loc. Rù a San Ciascian	-33.436,90 €
Costruziun dla Scora de musiga	-72.123,83 €
Manutenziun straord. dla Ciasa dla Cultura a La Ila	70.000,00 €
Manutenziun straordinaria dla rëi dl'ega da bëre y dl'ega paza	9.025,60 €
Costruziun de plazas da parché sot tera	-69.919,56 €
Costruziun dla plaza de dlijia a San Ciascian	-23.100,82 €
Realisaziun de pos_ da parché publics a Jonorëis/Badia	-8.100,00 €
Costruziun dl cantier de Comun a Sompunt	35.000,00 €
Costruziun strades comunales-interpoderales	110.000,00 €
Costruziun y manutenziun straordinaria de infrastrotöres sportives	-35.000,00 €
Costruziun y manutenziun de strades y plazas	35.000,00 €
Manutenziun straordinaria di frabicac polifunzionali	20.000,00 €
Cumpra, costruziun y manutenziun de imobii (cortines)	10.000,00 €
Cumpra, costruziun y manutenziun de imobii	-50.000,00 €
Total spëises (titul II)	0,00 €
SPËISES INDÖT	30.202,50 €

Contribuc a Uniuns y Assoziaziuns tl 2016

CULTURA	
Uniun dles Musighes dla Val Badia	516,00 €
Musiga de Badia	2.600,00 €
Musiga da La Ila	2.600,00 €
Musiga da San Ciascian	2.600,00 €
Musiga di Jogn di paisc La Ila, Corvara, Calfosch y S. Ciascian	516,00 €
Orchestra Val Badia	250,00 €
Grup "Böhmische" Badia	550,00 €
Grup "Böhmische" La Ila	550,00 €
Cor "Kyrios"	550,00 €
Cor di Èi de Badia	550,00 €
Cor dles ères "Kèrygma"	775,00 €
Cor dles jones "Philia"	550,00 €
Cor de dlijia San Ciascian	1.000,00 €
Cor de dlijia La Ila	1.000,00 €
Cor de dlijia La Ila 1. rata contribut straord. orghe de dlijia	30.000,00 €
Cor de dlijia Badia	1.000,00 €
Badia Events	550,00 €
Badiamusica	2.500,00 €
Bal Popolar Val Badia	550,00 €
Ministranc de Badia	258,00 €
Ministranc da La Ila	258,00 €
Ministranc da San Ciascian	258,00 €
Consèi Cultural tl Comun de Badia	10.000,00 €
Consèi de formaziun	10.164,00 €
Union Generela di Ladins dla Dolomites	1.000,00 €
Uniun Ladins Val Badia	775,00 €
Uniun Ladins Val Badia - Cronica "Sas dla Crusc"	3.122,00 €
Uniun Maestri Ladins (UML)	516,00 €
Uniun Teater Badia	500,00 €
Uniun Teater La Ila	500,00 €
Tera Salvaria	250,00 €
Uniun di portacunfaruns Badia	250,00 €
Uniun di portacunfaruns La Ila	250,00 €
Museum "Ursus ladinicus" - Frazziun da San Ciascian	5.000,00 €
Bildungsweg Pustertal - contribut mëmbri 2016	20,00 €
Soma cultura	82.328,00 €

PRÛM AIÛT Y PROTEZIUN ZIVILA	
Stödafüch Badia	5.000,00 €
Stödafüch Badia - contr. straord. sostituziun mantí	18.627,00 €
Stödafüch Badia - contr. straord. manutenziun auti	6.000,00 €
Stödafüch La Ila	6.000,00 €
Stödafüch La Ila - contr. straord. auto nù "Iveco Daily"	42.000,00 €
Stödafüch La Ila - contr. straord. sostituziun mantí	18.301,00 €
Stödafüch San Ciascian	5.000,00 €
Stödafüch San Ciascian - contr. straord. sostituziun mantí	13.072,00 €
Stödafüch San Ciascian - contr. straord. auto nù "Mercedes Sprinter"	30.000,00 €
Aiût Alpin Alta Badia	3.000,00 €
Indôt prôm aiût y proteziun zivila	147.000,00 €

TURISM Y ARTEJANAT	
Assoziaziun turistica - contr. ordinar	10.000,00 €
Assoziaziun turistica - contr. ordinar manutenziun trus da jí a pe	56.000,00 €
Assoziaziun Turistica - contr. por l'abelimënt dl paisc	24.000,00 €
Comité gara de Copa dl Monn	25.000,00 €
Comité gara de Copa dl Monn - contribut straordinar por l'implant de ilominaziun pista "Gran Risa"	13.333,00 €
Comité Maratona dles Dolomites	25.000,00 €
Comité Maratona dles Dolomites - contribut straordinar por la tapa dl "Giro d'Italia"	5.000,00 €
Artejanat Val Badia Dolomites - plann de marketing por l'artejanat dla Val Badia - contribut una tantum	3.000,00 €
Soma turism y artejanat	151.333,00 €

AGRICOLTÖRA	
Interessënza Morin-Pralongia - contr. por strades	10.895,00 €
Uniun Paur Comun Badia - contr. por le sié y l'abelimënt dla contrada	10.329,00 €
Jonëza da Paur Badia	550,00 €
Contribut ai paur por le trasport di tiers te munt	1.550,00 €
Uniun Paur Comun Badia	550,00 €
Uniun Paur Comun Badia - contr. rait de San Linert	2.500,00 €
Comité d'org. rait de San Linert - assiguraziun	1.050,00 €
Uniun Patrones da paur Comun de Badia	550,00 €
Uniun Paur da bisces Val Badia	114,00 €
Apicolturs sez. Ladinia	250,00 €
Indôt agricoltöra	28.338,00 €

SPORT	
Amisc di ciavai Val Badia	150,00 €
Hockey Club Alta Badia	1.500,00 €
Ice Club Alta Badia	1.500,00 €
Sci Club Ladinia Alta Badia	3.000,00 €
Alta Badia Nordic Ski (seziun paslunch)	1.000,00 €
Alta Badia Nordic Ski (seziun paslunch) - contribut straordinar por parëis da stlopeté por le grup jonil de biathlon	15.000,00 €
Tennis Club Ladinia	516,00 €
Club Rodes Val Badia	1.549,00 €
Uniu di pêiapêsc Badia	516,00 €
Uniu Sport Amatoriala Alta Badia	3.000,00 €
Uniu Sport Amatoriala Alta Badia - manutenziun ciamp dal sport La Ila aladô dla convenziun	6.000,00 €
Uniu Sport La Ila / sez. volley	250,00 €
Uniu Sport San Ciascian	1.000,00 €
Golf Club Alta Badia	250,00 €
RC Club Ladinia	250,00 €
Uniu Sport Amatoriala Badiasport	1.000,00 €
Uniu Sport Amatoriala Badiasport contribut por pozené la nodadoia (sajun 2015/2016)	1.300,00 €
Südtiroler Sporthilfe - contribut mëmbri 2016	75,00 €
Soma sport	37.856,00 €

CIAMP SOZIAL	
Contribut restrotoraziun Ciasa de Palsa O. Fréinademetz	56.161,49 €
Sorvisc ai jogn Val Badia - contribut ordinar	11.333,00 €
Sorvisc ai jogn Val Badia - contribut por proiec	23.415,00 €
Sorvisc ai jogn Val Badia - por zënter SaJ.un a La Ila	44.014,57 €
Sorvisc ai jogn Val Badia - realisaziun local nûs sênta	12.433,20 €
Club Boé - Club alcolisô en tratamënt Comun de Badia	1.000,00 €
Grup Volontariat Val Badia	550,00 €
K.V.W. Badia	775,00 €
K.V.W. La Ila	775,00 €
Lia da Munt Ladinia - CAI Val Badia	775,00 €
Südtiroler Kinderdorf da Porsenû	413,00 €
Uniu dles Êres Badia	500,00 €
Uniu dles Êres San Ciascian	500,00 €
Uniu di Êi Val Badia	200,00 €
Uniu di Êi San Ciascian	200,00 €
Comunité de laur por andicapâ - Pidrô	516,00 €
Schira jonila Badia	258,00 €

Schira jonila La Ila	258,00 €
Schira jonila San Ciascian	258,00 €
Grup jogn Badia	258,00 €
Grup jogn La Ila	258,00 €
Assoziaziun Neores - Ciamera dal quant La Ila	200,00 €
Zënter por families "Ergobando"	250,00 €
Seniorenclub Badia	1.700,00 €
Seniorenclub La Ila	850,00 €
"Südtiroler Krebshilfe" Bassa Val de Puster y Val Badia	1.500,00 €
Medicus Comicus	258,00 €
"Unione Italiana ciechi e ipovedenti" - Sez. da Balsan	100,00 €
Indôt ciamp sozial	159.709,26 €

Iscriziuns ala scolina por l'ann 2017/2018

Por scrí ite i mituns y les mitans
ala scolina por l'ann 2017/2018
pó i geniturs jí te scolina
a Badia, a La Ila y a San Ciascian:

le lönesc, **ai 16 de jená 2017**,
dales 9.30 ales 11.00

y le mertesc, **ai 17 de jená 2017**,
dales 14.45 ales 15.45.

An pó scrí ite dúc i mituns y
dötes les mitans che complësc
i 3 agn anter forá dl 2017.
Por l'iscriziun adorun le codesc
fiscal dl möt o dla möta.

**VIOLËNZA
CRISA**

SCOMENCIAMËNT NÜ

CONSULËNZA POR ÈRES
Tröpes ères é tocodes da violënza.
Chësta pó ester física, sessuala, psichica
o economica. La violënza limitëia dassënn
la liberté personala de n'ëra. Dantadöt
i mituns patësc por gauja dla violënza.

NOS DAIDUN

- cun na consulënza por telefon o de porsona
- cun informaziuns iuridiches/legales
- pitàn na „abitaziun protezionada“
- pitàn aiüt da planifiché le dagni

ZËNTER DE CONSULËNZA
„Frauenhausdienst Pustertal“

Numer vërt 800 310 303
Str. Michael Pacher 6, Bornech
lönesc-vëdres 8.30 - 12.00
+39 0474 410 252
frauenhausdienst@bzgipust.it

Bezirksgemeinschaft Pustertal
Comunità Comprensoriale Valle Pusteria
Consorzio comprensoriale Val di Puster

Zënter de consulënza por les ères

Tröpes ères é tocodes da violënza.
Foradechèl ne se tratera nia ma de
violënza física o sessuala: sovënz
patësc les ères violënza psichica,
vëgn umiliades, ofenüdes, manacia-
des. D'atres é tocodes dala violënza
„economica“ – p.ej. mësseres iusti-
fiché vigni plü picia spëisa y vëgn
metüdes söt a presciun dal punt
d'odüda finanziair.

Le Zënter de consulënza sostëgn les
ères te situaziuns de violënza y ti pita,
sc'al é debojëgn, n post sigü olach'a-
res pó abité por n cer tëmp. Al é ince
n zënter de consultaziun por ères cun
de vigni sort de dificoltés, crises y che

é te na ria situaziun – sides por ci che
reverda le raport cun le partner, le laur,
la despartiziun, le divorz o problems
te familia. Les ères á la poscibilité de
se baié fora de porsona o por telefon
cun zacai che pó dé consëis o ince
se damané na consulënza iuridica. Le
sorsisc y la consulënza é debann.

Le Zënter de consulënza é a Bor-
nech, tla strada Michael Pacher 6, y
é ince da arjunje por telefon al numer
0474 410252. An pó ince cherdé sö
debann fajon le numer vërt 800 310
303. I orars de daurida é dal lönesc al
vëndres, dales 8.00 ales 12.00, o sön
apuntamënt.

Frauenhausdienst
Servizio Casa delle donne
dla Comunità Comprensoriale
Val de Puster
Str. Michael Pacher 6
39031 Bornech (BZ)

tel. +39 0474 410252
Fax 411071
pec: sozialdienste.servizisociali@
pec.bzgipust.it
www.bezirksgemeinschaftpustertal.it

De setëmber dl 2016 á le Comun de Badia tut sô l'invit dla Fondaziun Dolomites UNESCO da diventé mêmber sostignidú. Defat chir la Fondaziun tres deplü l'aiüt y le sostëgn dles aministrazions locales por porté inant so program de sconsanza y de svilup dl raiun dolomitich.

Incuntada anuala di sostignidus dla Fondaziun DOLOMITES UNESCO

Cun la delibera nr. 188 di 26.09.2016 á la Junta de Comun aprové l'adejiun dl Comun de Badia ala Fondaziun Dolomites UNESCO, sciöche mêmber sostignidú. Ai 2 de dezëmber él spo gnü tigní a Cimolais (PN), tla sênta dl Parch Natural dles Dolomites Furlanes, la reuniun anuala di mêmber sostignidus dla Fondaziun Dolomites UNESCO, a chëra che l'assessur Werner Pescosta á tut pert sciöche rapresentant dl Comun de Badia.

La presidënta nôia dla Fondaziun, Mariagrazia Santoro, assessuria por les Infraströtöres y le Raiun dla Region autonoma dl Friuli-Venezia-Giulia che á surantut ai 13 de ma 2016 le post impede l'assessur Richard Theiner, y la direturia, Marcella Morandini, á presenté daimproia les trôpes iniziatives metüdes a jî tratan l'ultimo ann por ciaré de valorisé le patrimoine dolomitich. La majera pert é ince gnüda publicada y comunicada tres le sit internet www.dolomitiunesco.info

Ala fin de merz dl 2016 á le presidënt da denant, Theiner, y la direturia Morandini dé jö de porsona tla sênta zentrala dl'UNESCO a Paris, la documentaziun por la „Strategia Complessiva de Gestiu“. Te chë ocasiun êl gnü dit che i ispeturs dl'UNESCO foss gnüs chësc altonn a ciaré do i raiuns dles Dolomites sot a sconsanza, por monitoré sciöche la gestiun vá inant, mo ai n'é nia ciamó gnüs, por gajua de d'atres urgënzes che s'á damané so intervënt. Defat él rot fora veres y revoluziuns te deplü perts dl monn, olache l'UNESCO á messü porvé da fá döt ci che é poscibl por sconsé cités y monumënc storics y artistics detlará patrimoine dl'umanité. Porchël él da s'aspeté che i ispeturs vëgnes impormó tl ann 2017 a ciaré do.

Na iniziativa interessanta y che é en pert bele gnüda inviada ia é chëra de cherié na plata internet (DIVA-EFA) olach'ara vá da ciáfé fora te püc menüc ci poscibilités y tan dî ch'an á

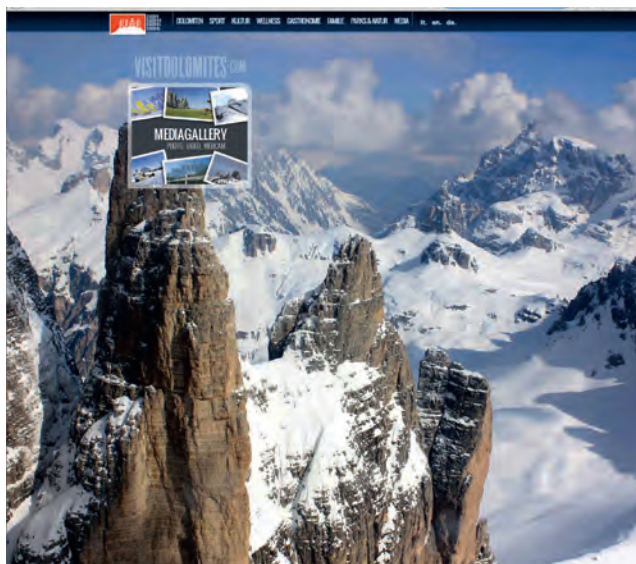

da jî da n post al ater tles Dolomites, belanfât de ci provinzia o regiun, cun i mesi publics a desposiziun. Insciö pón odèi tan gonot ch'al paiass la môia da lascé l'auto a ciasa y jî cun les corieres o la ferata. L'audanza é che chësta plata internet vëgnes anuzada tres deplü i agn che vëgn: ma insciö podará gní pité n dër sorvisc.

N'atra iniziativa de valüta é dessigü ince chëra de ciaré sura döt le raiun dolomitich, ciünes che é les infraströtöres „obsoletes“, ch'an n'adora nia plü y che dess porchël gní tutes demez o les infraströtöres ch'an podess mioré o fá atramënter. Ponsé vëgnel chiló ince ai gragn pa dla lôm che podess gní eliminá, meton i cabli dla forza eletrica te tera.

L'ativité de formaziun che vëgn metüda a jî en colaboraziun cun les provinzies é ince dër importanta, deache al ne basta nia ma da savèi che les Dolomites fej pert dl Patrimone natural dl'umanité. Dantadöt chi che la ora tl setur turistich messess savèi da ti dé deplü informaziuns ai tröc ghescé che vëgn bele y che gnará tres deplü da döt le monn a ti ciaré a chësta pert dl Patrimone UNESCO.

La Fondaziun é bele tl laur de mète a jî, adöm cun les associazions alpinistiches (CAI y AVS), na formaziun por i gesturs dles üttes alpines, 66 indöt, ch'ai sais da dé les informaziuns che vëgn damanades. Al ne basta nia plü na tofla, sciöche chëres da dandaia, che vignun se lies instës les cosses y se ranges! Porchël podará ma plü chës üttes adoré le marcl UNESCO, olache le gestur o zacai por él á fá para i cursc de formaziun.

Le sit che presënta i tröc aspec dles Dolomites vëgn ince lauré fora y mantigní dala Fondaziun Dolomites UNESCO.

dl raiun dolomitich, dala cultura ales poscibilités pitades da fá sport, dala gastronomia al'oferta por les families, dal „wellness“ ai parcs naturai.

Por chi che vá sò por munt y i alpinisc é gnü dé fora, en colaboraziun cun la „Tabacco“, na cherta geografica de döt le raiun dles Dolomites UNESCO che vá sura i confins politics y amministratifs fora y che dess ince dé inant n messagge de unité.

La Fondaziun é ince tl realisé n documentar dal titul „**Dolomiti. Economia del Bene Comune**“, cun la colaboraziun dles Ciameses dl Comerz, dl'Industria, dl'Artejanat y dl'Agricoltura dles provincies de Trënt y Balsan. Le documentar instës é gnü fat da Piero Badaloni y Fausta Slanzi y taié adöm da Nicola Berti. L'iniziativa dess daidé capí la valüta dles munts dolomitiches, mo ince i valurs y les tradiziuns dla jënt che vir te chësc raiun y che pró da mantigní inant l'arpejun ciafada da sù antenac.

Da dotes chëstes iniazives y tröpes d'atres ch'an pó ciaré do söl sit internet www.dolomitiunesco.info pón odèi che la fondaziun pró dantadöt de comuniche te na manira coordinada y en rèi ci che vëgn fat, s'aspetan ince na reaziun y n intervënt da pert de tröc, porsones y istituziuns, che pó daidé para. Por che chësta interaziun vëgnes a s'al dé éson piá ia cun le projet „**UNESCO Feed**“, na sort de blog o plataforma olache vignun pó dé ite ci ch'al fej por daidé mantigní le patrimoine UNESCO.

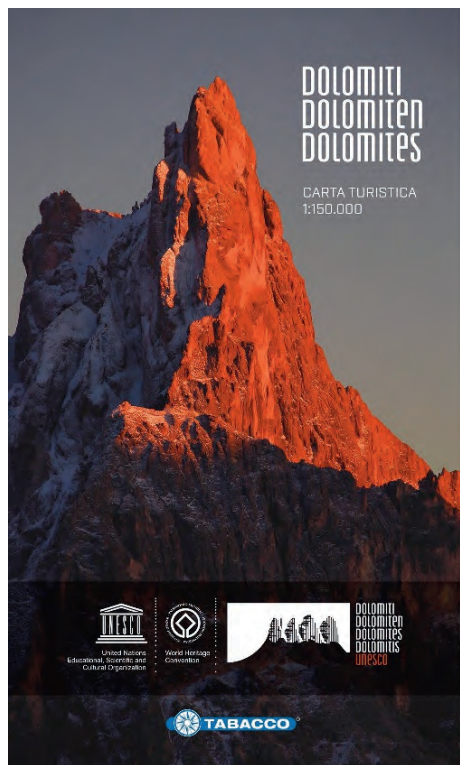
Por i sostignidus dla Fondaziun Dolomites UNESCO é ince gnü cherié na plataforma (NING), olache i mëmbri pó se tigní en contat y comuniche sües iniazives. Chësta plataforma

Le „infopoint“, le punt d'informaziun nü, ne dess nia plü ester ma na tofla cun tesç y fotografies, mo n sorvisc d'informaziun che vëgn pité da porsones informades sön ci che le Patrimone natural dles Dolomites é y sön ci ch'al vëgn fat por le mantigní.

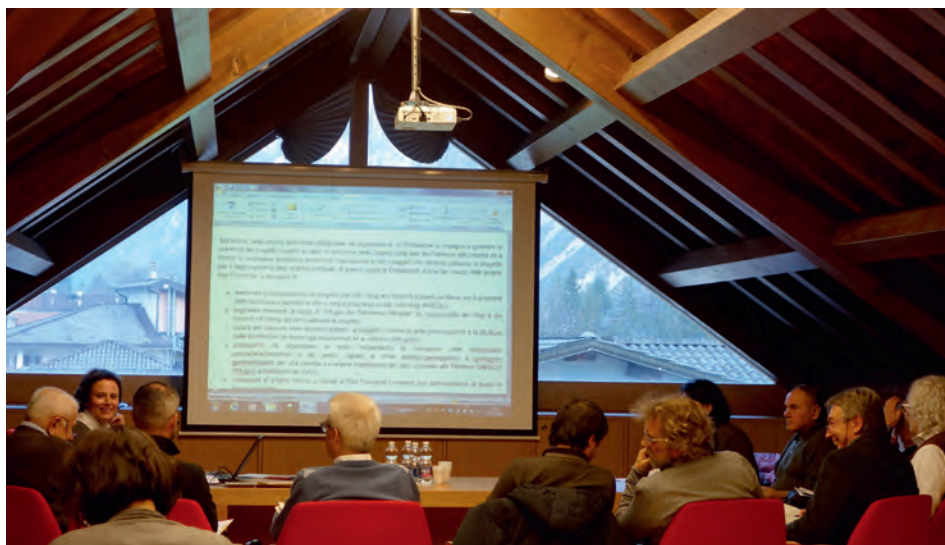
dess porchël ester n aiüt por coordiné les iniazives y evité ch'al vëgnes fat cosses doples.

Tla discusciun finala é gnü fora dantadöt le bojëgn dla colaboraziun dles amministrazions comunales, provinciales y regionales che laora sovënz por daidé cer interesce economics, ince canche chisc vá cuntra la strategia de svilüp dl raiun dolomitich UNESCO, meton insciö en prigo le reconescimënt arjunt cun gran fadia tl 2009. Chësc fat é dër da desplajëi y ne dess nia plü sozede. Porchël é gnü invié les amministrazions da tó pert, nia ma sciöche sostignidus, mo ince ativamënter al laur che vëgn porté inant dala Fondaziun y sambëgn da ne ti lauré nia decuntra.

Al é ince gnü ponsé da cherié na sort de „**Google Street View**“ por les Dolomites UNESCO, chël ó dí ch'al vëgn istalé videocameres a chëres ch'an pó se coleghé te vigni momënt da döt le monn, por odèi ci ch'al sozed te un o l'ater post dles Dolomites. Chësta iniaziva dess daidé crësce l'interes por les Dolomites a livel mondial y ti dé a vignun la poscibilité de controlé ci ch'al sozed tl raiun sot a sconanza.

Al vëgn ince lauré inant por mioré le sit internet www.visitdolomites.com olach'al vëgn presenté deplü aspec

I rapresentanc dles assoziaziuns alpinistiches baia dla strategia che vá debojëgn por che les üties da munt devëntes n punt de referimënt ince por ci che reverda le Patrimone dles Dolomites UNESCO. La reuniun é gnüda tignida ai 2 de dezëmbër a Cimolais (PN).

*"Te cïafaras deplü tl bosch
co ti libri. I lëgns y les peres
t'insignará cosses che degun
ater maester te dijará."*

San Bernert de Chiaravalle

Parch Natural Fanes-Senes-Braies: deplü laurs da fá tl raiun dl Comun de Badia

En gaujiun dl'incuntada dl Comité dl Parch Natural Fanes-Senes-Braies tignida a Valdaora ai 1. de dezëmbër dl 2016, él gnü aprové le program di laurs por le Parch tl ann 2017.

Oramai dotes les propostas portades dant dal assessur Thomas Pescollderungg por le raiun dl Comun de Badia, adöm cun la Verda forestala y l'Ofize Parcs naturai, é gnüdes tutes sö tl program:

- **Gran Pre – Val de Medesc:** proiet spezial por mëte a post i trus dër roviná dal tēmp y dal'e-rojiun danter Gran Pre y la pert jödapé dla Val de Medesc: al é preodü l'intervēnt cun na pachera;
- **Col de Locia:** al vëgn sistemé la sēmena che vá sön Col de Locia y romenē demez les peres y le giarun grou, eliminé i dagns gaujá dal rì tēmp y fat danü le punt sura le Rû de Sciaré;
- **La Crusc – Col de Tramesc:** al vëgn fat laurs da mantigní y ingiaré ite danü le tru che vá da La Crusc cuntra La Val - Col de Tramesc;
- **Ander de Conturines:** al vëgn metü a post le funz de lëgn y la sela dan l'entrada dl ander;
- **Costes:** al vëgn fat danü la si y i laurs de manutenziun dl tru „Costes“, sura San Ciascian;
- **Pasciantadú – La Crusc:** al vëgn fat laurs de manutenziun straordinaria dla pert söinsom dl tru che vá da Pasciantadú sö La Crusc;
- **La Crusc:** al vëgn mudé fora mëses y banc;
- **Itur – Sura Rûdeferia:** al vëgn fat laurs por mioré l'azes al Parch Natural; al vëgn calcolé 3 dis de laur cun na picia pachera y 100 ores de laur a man, che gnará fat cun le sostëgn dl Comun de Badia;
- **La Crusc:** al vëgn realisé n punt d'informaziun nü (*infopoint*) impede les tofles da sëgn, sce ara vá ince en colaboraziun cun la sozieté di lifc;
- **Sciaré:** al vëgn realisé n punt d'informaziun nü (*infopoint*) pro l'architada dles corieres y la plaza da parché publica tla localitè Sciaré, en colaboraziun cun le Comun de Badia;
- **Plan dal'Ega – Ütia Scotoni:** al vëgn fat n tru da jí a pe nü de ca. 1,5 km che dess ester na varianta de chël da sëgn, na sēmena panoramica amesa i barantli che vá da Capanna Alpina cina sö dala Ütia Scotoni;
- **Plan da Lot, Bûja de Salares, Scotoni, Plan dal'Ega:** al vëgn fat laurs por mantigní les speres lëdies, tolon demez i barantli y i pici lëgns.

Les spëises preodüdes y aprovades por i laurs che gnará fac te döt le raiun dl Parch Natural Fanes-Senes-Braies tl ann 2017 é de 335.035,00 euro; i laurs é elencá tl menü tl program anual, ince reporté tl protocol dl'incuntada di 1. de dezëmbër 2016.

Le mudamënt dla sozieté é ince n compit por i sorvisc ai jogh

L'ultima incuntada di manajadus di sorvisc ai jogh de döt Südtirol, de novëmber dl 2016, á pité l'ocaiun da ciaré zoruch a döt ci che é gnü fat i mëisc da denant y a ci che resta da fá tl ann che vëgn. L'incuntada é gnüda metüda a jí y menada dala Comunità de laur di sorvisc ai jogh, la unìun di 20 sorvisc ai jogh de Südtirol. Tl 2017 se tol i sorvisc ai jogh dant de conscidré cun edl critich i mudamënc soziai ch'i viun bele para y che s'aspetá ciamó.

I passa 50 colauradus y colauradès-ses di sorvisc ai jogh che á tut pert all'incuntada á porvé de dé impuls nüs, por dé respostes ales esigënzes y ghiranzes nöies: pian ia da na valuta-ziun dles tröpes ativités che alda bele pro le laur di sorvisc ai jogh, án porvé de respogne ala domanda, ciodí che le barat cultural sará tres plü important tl dagní por düc chi che laora cun i jogh. Al é gnü conscidré les poscibi-lités desvalies da fá valch y i compic di sorvisc ai jogh y di aturs desvalis che porta inant le laur cun i jogh dan-ter ëi, mo ince le coliamënt dl laur cun i jogh cun la politica, la scora y i me-dia. La rëi de cooperaziun bele fonda-da cun le „Südtiroler Jugendring“, le „Jugendhaus Kassianeum“, le „Forum Prävention“ y la rëi de incuntades y zëntri di jogh dess gní rinforzada, por cherié deboriada les condiziuns de basa, a na manira che porones jones sides bones de afronté le miú ch'ara vá les ghiranzes sozio-politiches sön so tru da gní adulc

Na pert dl'incuntada di manajadus di sorvisc ai jogh dl 2016 é ince gnüda dedicada ala planificaziun dl convëgn di sorvisc ai jogh da d'aisciöda dl 2017, olach'al dess gní ciaré cun n edl critich, adöm cun le referënt Ger-rald Koller, ai mudamënc che vëgn a s'al dé. Ara nen vá de porones che sciampa, mo ince dla sozieté y dles sfidades ch'i messarun afronté, ince tl laur cun i jogh. La situaziun cheriada dai mudamënc soziai sará ince le punt prinzipal de discusciun dl'incuntada danter passa 100 voluntars di consëis di sorvisc ai jogh che gnará ince tigni-da da d'aisciöda. Al é spo ince gnü

fora les prömes ideas por i proieci da d'isté di sorvisc ai jogh tl 2017 – a chisc proieci tolel vigni ann pert passa 5.000 mituns y jogh.

L'incuntada a nivel provincial di ma-najadus di sorvisc ai jogh é spo ince gnüda anuzada da partí fora i materiai por l'aziun di Trëi Resc che vá da cia-sa a ciasa a cianté y a porté la bona noela: tl 2017 s'án tut dant de daidé i mituns y i jogh dl Congo, na regiun dl'Africa che patësc bele da tröc agn les consequënzes pesoces dla vera zivila y dla coruziun. De chësc vers ciara i sorvisc ai jogh dagnora de dai-dé, olach'ara vá, la Schira jonila.

INFORMAZIUNS SÖN NOS:

La Comunità de laur di sorvisc ai jogh (Arbeitsgemeinschaft der Ju-genddienste – AGJD) é la unìun di 18 sorvisc ai jogh de Südtirol, dla "Nëus Jëuni Gherdëina" y dl Ofi-ze por i jogh de Passeier: nosc fin prinzipal é chël de sostigní chë-stes organisaziuns da mëte a jí súa ativité. Nos coliu i sorvisc ai jogh te na rëi a nivel provincial.

N bel tlap de mituns de Asela, tl'Etiopia, dan da zacotan d'agn. Te tröc posc d'Africa é l'aldeadincö vera y la jënt mëss s'un sciampé. Tröc vëgn bele y d'atri rovará adalerch ince chiló da nos, porchël é important ch'an se confrontëies adora assá cun d'atres cultures y manires de ponsé. Ma insciö jarára da convire, zënza preiudizi, sënn y violënza.

I **SORVISC AI JOGN** é zëntri de competënza por la promoziun dl laur cun i jogh y fej da motor di prozesc de svilup regional por ci che reverda le laur cun i mituns y i jogh. I sorvisc ai jogh promöi y acompagnëia le laur cun i mi-tuns y i jogh ti pitan aiüt a chi che fej chësc laur y/o surantolon diretamënter o indiretamënter le laur. I sorvisc ai jogh é porchël le partner de referimënt por düc i aturs y les aturies che se dá jö cun i jogh tl ciamp sozio-cultural, formatif y cun sües ativités tl tëmپ lëde. I aturs y les aturies é te chësc caje chi che se dá jö cun i jogh sciöche voluntars o por laur y che surantol responsabilités de chësc vers. I sorvisc ai jogh dá vigni dé n pice contribut por ti rové plü pormez a chësta vijun ch'ai á düc deboriada: che porones jones devëntes personalités adultes autonomes y che sais da se comporté cun responsabilité y cosciënza tla sozieté. Deplü informaziuns ciafon sot a: www.jugenddienste.it

INSTANT ACTS

Le grup de artisç y muzisisc che á tigní i „workshops“ y animé le projet „Instant Acts“ cuntra la violénza y le razism.

CUNTRA LA VIOLÈNZA Y LE RAZISM

„INSTANT ACTS, cuntra la violénza y le razism“ – insciö á inom le projet internacional de teater y ert metü a jí te Südtirol sön iniziativa de deplü sorvisc ai jogn; sön 10 iadi ch'al é gnü presenté el sté passa 1.500 scolars y scolares che á tut pert.

„I á imparé n gröm de cosses, ara n'è nia tan grave ch'i ne capí nia bun le lingaz“, dij Sara che á tut pert al projet le pröm de a Balsan. Sciöche Sara, á i dis dedò sö por 1.500 scolars y scolares dl Burggrafenamt, dl Wipptal, da Balsan, dl'Alta Val Venosta y dla Val d'Adesc imparé da conèsce n monn particular: adöm cun aturs, artisç, balarins y muzisisc jogn da döt le monn á porvé da mazé sön tambüri, stumblé, balé, cianté, jonghelné, boxé, y ai á imparé da se conèsce cun formes y manires inovatives da s'incunté. Insciö s'ái confronté zënza s'intène sön

tematiches ries sciöche la „violénza“ y le „razism“, te na manira creativa, sot forma de jüch.

Tla pröma pert dl projet á i jogn albü la poscibilitè da fá para n „workshop“ cun artisç da döt le monn, che é gnüs invia adöm aposta por chësc projet. I partezipanc á insciö imparé da conèsce d'atres cultures y da avèi respet y azeté porsones che vègn da d'atri stac y continènc. Implü á i jogn imparé che ara vá da se sconé cuntra la violénza y la sotmisciun. Do i „workshops“ á i jogn albü la poscibilitè da desmostré ci ch'ai á döt imparé. Till Dellers, le direttur dl projet de „Instant Acts“, descrí insciö l'idea: „Tröc n'é danfora gnanca bogh da s'imaginé val' de te, mo spo röion de ponsé do y l'aziun passa al pröm post, y insciö sparësc ince la tēma.“ Les strotöres y i modei esistènc pó gní metüs en dübe, la frustraziun vègn mēndra. Im-

Deplü informaziuns

sön le projet ciafon sot a:

www.jugenddienst.it/InstantActs_2016.html

plü vègnel cun le projet ince stimolé la ligrèza da fá, da tó dezijiuns, la disciplina, la motivaziun y le superamēt de tēmes di scolars y dles scolares.

Por stlūje jö le projet vigni iade ch'al é gnü fat, á i artisç y les artistes metü en scena n spettacolo cun teater, bai, acrobazies y musiga sön le tema „violénza y razism“, olache ince d'atri jogn y adulc é invia da gní a ciaré. Les formes d'espresciun artistiches desvalies che é gnüdes pitades ti „workshops“ se delegā ite te chësc spettacolo te n'opera artistica sora: le spettacolo se basēia sön esperiēzes di artisç y les artistes olache ēi é da ciasa.

Le projet é gnü organisé y sostigní dala Comunité de laur di sorvisc ai jogn de Südtirol (Arbeitsgemeinschaft der Südtiroler Jugenddienste – AGJD) en colaboraziun cun i sorvisc ai jogn de Balsan, Maran, Val d'Adesc y Wipptal, sciöche ince dal zēnter di jogn de Mals y dal Ofize por le laur cun i jogn, dai comuns de Balsan y Maran.

„Indöt el sté 60 classes, passa 1.500 jogn y jones danter 13 y 16 agn, che á albü la poscibilitè da tó pert. Canche scolars y scolares s' la rí deboriada, cianta, bala, stumblēia y se sostēgn un cun l'ater, spo é chësc n sēgn che le messaje é rovē a destinaziun,“ dij Karlheinh Maloier, le manajadú dla Comunité de laur di sorvisc ai jogn.

En chësc ann por düc i joghn y les jones nasciüs tl ann 1998

La festa dla majera eté é vigni ann na manifestaziun dër importanta: ai joghn y ales jones dla Val Badia che complësc i 18 agn ti vëgnel fat na picia festa, por ti auguré döt le bun por so dagní, mo ince por ti recordé che cun la majera eté ne ciafon nia ma deplü dërc, mo ince tröc dovëis y responsabilités.

Sciöche dagnora á le Sorvisc ai Jogn Val Badia surantut na pert dl'organizaziun, adöm cun i joghn y les jones, y la sabeda, ai 19 de novëmber, é spo gnü tigní l'incuntada tradizionala y sëra d'informaziun tla ciasa dles uniuns J.B. Runcher a San Linert.

La presidënta dl Sorvisc ai Jogn, Nadja Alfreider, á impröma saludé y rengrazié i tröc joghn y jones rová adalch da düc i paisc dla valada, por l'interes y l'impëgn ch'ai á ince desmostré da mëte a jí chësta manifestaziun. Ara ti á spo passé la parora al ombolt da San Martin, Heinz Videsott, che á porté n salut a inom de düc i ombolc dla Val Badia. Al ti á spo dé n consëi a düc i joghn y jones. „Imparede da ponsé cun osc ce y ne stede nia dagnora a crëie döt ci che d'atri se dij o ci che é scrit sön facebook. Sce zacai scrí che la löna é vërda, spo n'éra impone nia vërda, ince sc'al é milesc y milesc de like dessot...”, chësc é sté le message dl ombolt. Imparé da ponsé instësc ci che é dërt o nia dërt y tó dezijiuns, zënza se lascé condizioné da d'atri, é n vare dër important tla vita de vignun. L'ombolt á spo stlüt jö le salut ti auguran a düc döt le bun por le dagní, tröpa fortuná y sanité.

A inom de düc i assessurs por i joghn dla Val Badia á Werner Pescosta, as-

sessur dl Comun de Badia, porté n salut. Al á recordé en cört la „storia“ dla „festa dla majera eté“ che á metü man dan passa 20 agn y che vëgn da dailó incá metüda a jí vigni ann, ince deache al é important da s'archité n momënt, canch'an röia ala majera eté, a ponsé sura a ci ch'an pó döt fá y a ci ch'an mëss fá canch'an é adulc. L'assessur ti á spo fat les mius audanzas ai joghn y ales jones, ti auguran ch'ai ciafes le dër tru de süa vita. Les dificoltes che vignun y vignöna messará afronté ne dess nia ti fá tēma, mo gní odüdes sciöche ocajiuns da podëi crësce y se svilupé inant, por rové a se daurí portes y poscibilités nöies.

Dedö eson spo passá al punt zentral dla manifestaziun, la presentaziun dl Sorvisc ai Jogn, sciöche punt de referimënt fundamental por i joghn y les jones dla Val Badia, y la presentaziun dl'Aministrazion de Comun, che é y sará importanta tl dagní de vignun che vir y abitéia te nosta valada.

La colauradëssa dl Sorvisc ai Jogn, Verena Obojes, á impröma cunté de sciöche le Sorvisc é strotoré, ara á splighé ciünes che é les funziuns dl Consëi y i laurs che vëgn portá inant dai chi che laora tla sënta a Picolin, mo ince tl zënter di joghn SaJ.un a La Ila, y ti locai di joghn fora por i paisc. Verena á ilustré en cört i tröc proiec, les initiatives y manifestaziuns che vëgn metüdes a jí ann por ann dal Sorvisc ai Jogn, por cunt di Comuns y dles Cöres dla Val Badia che é ince i portadus dl Sorvisc.

Ara á spo presenté en cört le zënter di joghn Saj.un da La Ila, na strotöra nöia

che pó ester dër interessanta, dantadöt por joghn y jones che röia daimpró ala majera eté o che á ince bele complí i 18 agn, che pó passé ailó so tēmp lēde, en compagnia. Al é la poscibilité da fá de vigni sort de jüc, da soné, ascuté musiga, s'arpizé sö por parëis artificizai y sambëgn da mëte a jí de beles manifestaziuns.

Tla secunda pert dl'incuntada, á Nadja Alfreider, presidënta dl Sorvisc ai Jogn y assessuria dl Comun da Corvara, cunté de sciöche le Comun funziönëia, ciügn ofizi ch'al é y ciügn che é i organs che tol les dezijiuns. Chësc ince deache i joghn y les jones n'á cun 18 agn gonot nia ciamo albü tröp contact con le Comun. L'intervënt de Nadja Alfreider dö porchël ester n'ocajun por se fá n'idea de ci che le Comun é y de ci ch'al fej, de ci ch'al pó ti pité ai joghn, mo ince a düc i atri zitadins.

Bel y interessant é spo sté le referat cun fotografies de Sara Ploner da San Martin y Elena Ferdigg da Rina che á cunté de süa esperiënza sciöche volontares tla Bolivia, n'esperienza ch'ares pó ma aconsié inant. Le volontariat ti Paisc dl terzo monn pita l'ocajun da daidé tröpes porsones manco fortunades co nos, mo ince da imparé lingac nüs, da capí che nia döt n'é dagnora logich, ch'i sun fortuná da vire te n post sciöche la Val Badia y da d'avëi ci ch'i un. Al é porchël n'esperienza che pó dé tröpa sodesfaziun y dantadöt contentëza!

Por stlütje jö á düc ciamó podü se bëre y mangé val' deboriada, por sté ince n momënt a s'la cunté.

N bel grup de joghn y de jones á tut pert ala festa dla majera eté metüda a jí dal Sorvisc ai Jogn Val Badia.

La variora contra les coies:

racomanada dantadöt por porsones cun maraties croniches

Sciöche vigni altonn él gnü invié ia te döt Südtirol l'aziun de vazinaziun, do le mote „Nos ti sciampun ales coies – sconé se instësc y i atri“. Por süa difujiun, por le prigo da se taché y les complicaziuns gravi che pó gní adinfora, rapresentëia les coies n prigo por la sanité che mëss gní tut söl scer. Ares comporta risc y pó porté ti caji plü gravi ala mort, dantadöt pro porsones sura 65 agn y porsones de vigni eté cun maraties croniches al cör, ai fiá blanc, ai rognuns o maraties dl metabolism, tumors y i.i. La variora é porchël dër importanta sciöche precauziun por la sanité.

Les coies é na maratia gaujada da n virus ch'an pó se taché. Cun n'infeziun da virus mëss nosc corp superé na proa de stress, che comporta plütosc de gragn risc por porsones de na certa eté o che á maraties croniches. I sintoms dles coies, chël ó dí borjú, toss, dificoltés da trá le fle y i.i. pësa dassënn sön so corp.

„Les coies n'é nia ma na insfridida“, spliga Dagmar Regele, diretoria dla repartiziun por la prevenziun sanitaria. „Deache l'infeziun vëgn tacada tiran ite cun le fle de te pices gotes che contëgn i virus y che röia tl'aria incëria sc'an strindlëia o sc'an toss, n'él nia

TI Raiun Sanitar da Bornech, pro chël ch'al alda ince la Val Badia, pón fá la variora:

- **pro i doturs o les doturies dl'igiëna dl Raiun Sanitar**
- **pro i doturs o les doturies de ciasa che tol pert al'aziun, te so ambulateure**
- **pro i doturs o les doturies di mituns, te so ambulateure**
- **tl Raiun Sanitar a Picolin (San Martin): la jöbia dales 14.00 ales 16.00.**

**Nos ti sciampun
ales coies.**

**Por te y por i atri:
lascete vaziné!**

saurí da evité da se taché l'infeziun. De regola ciafa la maiú pert les coies de jená. Al é porchël important da stimolé adora assá le sistem imunitar por ch'al prodüjes anticorps: chësc pó gní fat cun la variora.“

Ince porsones che é tröp en contat cun porsones plü vedles, viadus y pici mituns o che á da nen fá cun porsones che é denant stades püres, dess tó precauziuns y se lascé vaziné. Tla Provinzia de Balsan pita l'Aziënda Sanitara da podëi fá la variora contra les coies te 10 de sües sëntes. Ince la maiú pert di doturs y dles doturies de basa tol pert al'aziun de prevenziun y vazinëia te so ambulateure. Por les porsones che fej pert de n „grup a risch“ é la variora debann, mo ince sc'an n'alda nia pro i grups a risch, ne costera nia plü co 10 euro.

I paziënc che ne pó nia fora de let vëgn vaziná dai doturs o dales doturies de ciasa. I orars de daurida di doturs y dles doturies de ciasa podëise ciafé sön www.sabes.it L'iniziati-va vëgn portata inant cina ai 16 de dezëmber 2016.

LIZÈNZES DA FRABICHÉ

Lizènzes da frabiché dades fora dal 01.10.2016 ai 10.12.2016
aladô dl art. 70 dla lege urbanistica dla Provinzia Autonoma de Balsan

Lizènzes da frabiché dades fora de otober 2016

Crazzolaro Otto	4. projet de varianta por na majun y na ciasa d'abitaziun sôn la p.d.t. 4146/1 – loc. Pre de Costa	San Ciascian
Ligna Calor Frenademetz S.p.A.	Proiet da fá sô n implant de gasificaziun dla lëgna pro la zentrala de telescialdamënt sôn la p.d.f. 2363 – str. Ninz	La Ila
Planinschek Dietrich, Planinschek Klaus, Planinschek Manfred, Planinschek S.r.l.	Proiet da fá mudaziuns daite por partí ite danü i locai dl'alzada sot tera y mudaziun dla destinaziun d'anuzamënt da magazin y botëga pro le frabicat sôn la p.d.f. 2795 – str. Colz 71	Badia
Vittur Stefano	Proiet de varianta por avalué fora y bonificaziun parziala dl terac dla p.d.t. 4137/1 – Pre de Costa	San Ciascian
Irsara Giacomo	Proiet da fá na berstot sot tera (aladô dl art. 108, coma 2, dla L.P. 13/97) dala pert sūd dla ciasa d'abitaziun sôn la p.d.f. 1467 y les p.d.t. 576 y 577 - Jusciara 35	Badia
Tofana S.a.s. de Frena Günther & Co.	Proiet de varianta por trá jö y fá sô danü l'eserzize d'alberch „Hotel Tofana“ sôn les p.d.f. 845 y 932 – str. Micurá de Rû 63 – osservaziuns sôn l'arat di 03.08.2016	San Ciascian
Pallestrong Maria Luigia	Proiet de varianta por la mudaziun dla partiziun daite y la mudaziun dla destinaziun d'anuzamënt dla pröma alzada dla ciasa d'abitaziun sôn la p.d.f. 867 P.M. 1 – str. Pedraces 44	Badia
Comun de Badia	Laurs urgënc por sistemé le let dl rû danter Plaön y Ninz sôn les p.d.t. 3256, 3262 y 3260/3	La Ila
Tasser Maria Pia, Tasser Ottone	Proiet de varianta por la restrotoraziun dl'alzada sot le têt dla ciasa d'abitaziun sôn la p.d.f. 717 – Curjel 3	San Ciascian
Sorvisc ai Jogn Val Badia	Proiet da ingrandí y da fá laurs de restrotoraziun pro la Ciasa dla Cultura da La Ila sôn la p.d.f. 2001 – str. Colz 75	La Ila
Findolomit S.r.l.	Istalaziun de na porta de spidl pro l'alzada a tera dl frabicat sôn la p.d.f. 2776 – str. Altin 19	La Ila
Edyna S.r.l., Selnat S.r.l.	Proiet da fá na cabina dala forza eletrica tla loc. „Col Bedoi“ sôn les p.d.t. 4289 y 4290 – str. Pre de Vi	San Ciascian

Lizènzes da frabiché dades fora de novëmber 2016

Agreiter Christian	1. projet de varianta por ressané l'implant dl'ega da bëre por la ütia „Scotoni“ sôn la p.d.t. 5178/1	San Ciascian
Comun de Badia	Costruziun de n tru da jí a pe sôn la p.d.t. 5332/6 y les p.d.f. 819/1, 819/2, 919/1, 919/2 y la p.d.t. 3410/5 – loc. Funtanacia	La Ila
Dapunt Paolo	Proiet por le ressanamënt energetich y ingrandí la ciasa d'abitaziun y por fá sô pormez n garage (art. 107, coma 16, y art. 124, coma 1, dla L.P. 13/97) sôn la p.d.f. 2712 y p.d.t. 2320/1 – str. Cianacëi 7	Badia
Comunité Comprensoriala Val de Puster	Proiet por ressané y recoltivé la des'iarria de „Col Maladët“: des'iarria vedla, 2. pert, y des'iarria nôia, 1. pert, sôn les p.d.t. 3559/5 y 3559/28	La Ila
Vittur Claudia	Proiet de varianta por restrotoré y ressané l'apartamënt sot le têt dla ciasa d'abitaziun sôn la p.d.f. 1272 – sub. 3 – P.M. 5 – str. La Müda 6	Badia
Comun de Badia	Proiet da sposté la canalisaziun „Puntac-Costa“ do la smöia che á trat ia i ros de setëmber dl 2016 sôn les p.d.t. 5201/1, 728/3, 724/1, 720/3, 720/9 y 720/6 – loc. Puntac	Badia

Canins Emanuela, Canins Hartmann	Proiet de varianta por restrotoré y ingrandí la ciesa d'abitaziun (art. 127, coma 2 y 3, dla L.P. 13/97) y fá sö pomez n garage sön la p.d.f. 1213 y p.d.t. 4726/1 – str. Costadedoi 115	San Ciascian
Pescollderungg Oskar	Proiet de varianta por trá jö y fá sö danü n frabicat abitatif sön le lüch sön les p.d.f. 445/1 y 2579 – str. Picenin 65	La Ila
Hotel Armentarola de Toni Wieser & C. S.a.s.	Mudaziun dla destinaziun d'anuzamënt dl local da scialdé te local di schi sön la p.d.f. 883 – str. Pre de Vi 12	San Ciascian
Hotel Lech da Sompunt de Castlunger Manfred & C. S.a.s.	Proiet por l'ampliamënt cualitativ dl eserzize d'alberch „Hotel Lech da Sompunt“: deponüda de material d'escavaziun sön les p.d.t. 1219/3 y 1219/1 – loc. Lech da Sompunt	Badia
La Stüa S.a.s. de Crazzolar Rita & C.	Proiet por l'ampliamënt cualitativ dl eserzize d'alberch „Hotel La Stüa“ sön la p.d.f. 1058 – str. Micurá de Rü 31	San Ciascian
Hotel Conturines S.a.s. de Manco Augusto & Co.	Proiet pro l'ampliamënt cualitativ y cuantitativ dl eserzize d'alberch „Hotel Conturines“ sön la p.d.f. 857 – str. Micurá de Rü 59	San Ciascian
Da Sacco Giuseppe	Proiet da ingrandí la ciesa d'abitaziun (aladô dl art. 107, coma 16, y art. 127, coma 3, dla L.P. 13/97) sön la p.d.f. 1133, cun la realisaziun de n'abitaziun convenzionada autonoma. Lapró vëgnel trat jö le frabicat sön la p.d.f. 1669 y fat sö n garage che alda pro la ciesa d'abitaziun y n garage por les mascins agricolas sön les p.d.t. 4751/2 y 4754/3 – loc. Costadedoi	San Ciascian
Vittur Inge	Proiet por trá jö y fá sö danü, aladô dl art. 107, coma 12, dla L.P. 13/97, le frabicat sön la p.d.f. 9121 tla loc. Puntac a Badia y sön la p.d.f. 2042 tla loc. Glira a San Ciascian – loc. Glira	San Ciascian

Lizënzes da frabiché dades fora dai 1. ai 6 de dezëmber 2016

Pizzinini Emilio	Proiet de varianta por trá jö le frabicat sön la p.d.f. 2419 y fá sö n garage agricul y amplié la cubatöra abitativa dl lüch (aladô di art. 107 y 108 dla LUP) sön la p.d.t. 156 – loc. Crafunara	Badia
Comun de Badia	Proiet da fá le tretuar dala „Villa Erica“ cina ite Anví – presentaziun danü	Badia
Tasser Alma	4 proiet de varianta da trá jö le frabicat sön la p.d.f. 1291 y da fá sö na stala da podëi lascé i tiers lëdi cun la costruziun pomez de n magazin dal'ojoradöra sön la p.d.t. 3842/1 söl lüch de Surega – esecuziun de laurs da ressané y stabilisé la majun sön la p.d.f. 515 – str. Surega	San Ciascian
Rudiferia Norbert	Proiet por avalié fora y mioré le pre da munt sön la p.d.t. 3931/1 – loc. Furceles	San Ciascian

REUNIUNS DLA COMISCIUN DL FRABICHÉ TL 2017

Data anter chëra ch'al mëss gní dé jö i proiec	Data anter chëra ch'al mëss gní dé jö i proiec	Data anter chëra ch'al mëss gní dé jö i proiec	Data anter chëra ch'al mëss gní dé jö i proiec
17.01.2017	01.02.2017	18.07.2017	02.08.2017
14.02.2017	01.03.2017	22.08.2017	06.09.2017
21.03.2017	05.04.2017	19.09.2017	04.10.2017
18.04.2017	03.05.2017	24.10.2017	08.11.2017
23.05.2017	07.06.2017	21.11.2017	06.12.2017
20.06.2017	05.07.2017		

Al vëgn recordé che al gnará ma traté i proiec che vëgn dá jö cun dōta la documentaziun, i dac, les firmes y les injuntes damanades, aladô dl art. 8 dl regolamënt dl frabiché comunal, aprové cun delibera dl Consëi de Comun nr. 19 di 26.02.1997 y aprové dala Junta provinciala ai 26.05.1997.

COL MALADËT

Orars de daurida tratan la sajun turistica

**Orars de daurida:
dal lõnesc al vëndres
dales 8.30 ales 11.30**

La sabeda é la descíaria daverta:

fora de sajun, tratan i mëisc de ma, jügn, otober y novèmber, vigni pröma sabeda dl mëis, dales 8.30 ales 11.30;

tèmp de sajun, tratan i mëisc de jená, forá, merz, aurí, messé, agost y dezèmber vigni sabeda dales 8.30 ales 11.30.

Por informaziuns: tel. 0471 836563
e-mail: info@bzgpust.it

Al vëgn invié düc i zitadins y dantadöt les dites da dé jö de majeres quantités de refodam y de cartun diretamënter tla descíaria de Col Maladët por ne suraciarié nia le sorvisc de racoiüda dl refodam ordinar y evité situaziuns da desplajëi olache le cartun y d'ater refodam röia indlunch, deache les baraches dal cartun y les bënes dal refodam é gnüdes ciariades ite demassa.

Desgorta de cadavers de tiers

Por chi che á debojëgn de desgorje cadavers de tiers é a desposiziun n container aposta tl post de reciclaje „Alfur“ a Picolin. La porsona inciariada da ti sté do a chësc sorvisc é Dolorico Mischí da Lungiarü, tel. 347 9470133.

Racoiüda y desgorta dl ciomënt

CIOMËNT ROMAGNËNT

	Fora de sajun 11.04. - 14.06. 01.10. - 24.11.	Tratan la sajun 25.11. - 10.04. 15.06. - 30.09.
Lõnesc	X	X
Mertesc		
Mercui		
Jöbia		X
Vëndres		
Sabeda		

CIOMËNT BIO

	Fora de sajun 11.04. - 14.06. 01.10. - 24.11.	Tratan la sajun 25.11. - 10.04. 15.06. - 30.09.
Lõnesc		
Mertesc	X	X
Mercui		
Jöbia		X
Vëndres		
Sabeda	X	X

Racoiüda dl gras y dl öre adoré

TI 2017 é i termins por la racoiüda de de gran quantités de gras y de öre adoré:

- le lõnesc ai **03.04.2017** y
le mertesc ai **04.04.2017** (pröm semester);

- le lõnesc ai **02.10.2017** y
le mertesc **03.10.2017** (secundo semester).

De mëndres quantités de gras y de öre pó gní dades jö tla descíaria de Col Maladët, olach'al vëgn metü a desposiziun condles aposta.

I hotí y les aziëndes che á debojëgn da dé jö plü gonot le gras y l'öre o chi che á val' da damané o comuniché pó contaté la dita inciariada dal Comun „Dabringer recycling S.r.l.“ da Feldthurns al numer de telefon 0472 979700, fax 0472 979710, info@dabringer.it

Reforma dl eiam de ladin: poscibilités da porvé fora l'eiam nù

Cun deliberaziun nr. 481 di 28.04.2015 á la Junta provinciala aprové, aladò dl art. 3 dl DPR nr. 752 di 27.07.1976, le conzet por l'eiam de ladin nù che i candi-
dac y les candidates messará fá dal proscimo ann inant.

Denanco pié ia cun l'eiam nù oress le Sorvisc Ejams de bi- y trilinguism de Bal-
san fá na proa danfora, n pre-test, por odèi sce les modalités d'eiam vá bun.
Porchèl vègnel chirí porsones che oress porvé da fá l'eiam de ladin nù.

Les proes por l'eiam nù vègn tignides:

- livel A – en lõnesc, ai 16 de jená, dales 8.30 ales 13.30**
- livel B – en mertesc, ai 17 de jená, dales 8.30 ales 13.30**
- livel C – en mercui, ai 18 de jená, dales 8.30 ales 13.30**
- livel D – en jòbia, ai 19 de jená, dales 8.30 ales 13.30**

tla sènta dl Sorvisc Ejams de bi- y trilinguism a Balsan,
Str. Dr.-Julius-Perathoner 10, secunda alzada.

Por podèi fá la proa d'eiam (pre-test), mëssel almanco ester 15 porsones por
vigni livel che fej para, porchèl Ves periunse bel da Ves anunzié pro le Sorvisc
Ejams de bi- y trilinguism, cherdan sò le numer 0471 413920 o menan na e-mail
ala porsona inciariada, Karin Ranzi – karin.ranzi@provinz.bz.it – che tol ince sò
les prenotaziuns.

CALÈNDER DLES UDIÈNZES DLA DEFENSURIA POPOLARA

La **defensuria popolar** **dr.**
Gabriele Morandell y/o súa
suplènta dr. Verena Crazzolara tègn
sües udiènzes a San Martin de Tor, tla
Ciasa de Comun, vigni dui mëisc, da-
gnora le secundo vèndres dl mëis. Les
proscimes udiènzes é ai **13 de jená, 10
de merz, 12 de ma, 14 de messé, 8
de setèmber y 10 de novèmber** dales
14.30 ales 16.00.

Por tó n apuntamènt pon cherdé sò le
numer de telefon 0471 301155 o mené
na e-mail a post@volksanwaltschaft.
bz.it

Ofize Defensuria popolar:

Str. Cavour, 23 - 39100 Balsan
Tel. 0471 301155, Fax 0471 981229,
www.volksanwaltschaft.bz.it

Orar por le publich:

dal lõnesc al vèndres dales 09.00
ales 12.00 y dales 15.00 ales 16.30

*La defensuria popolar vègn litada dal
Consèi provincial y ara é la mediatória dan-
ter le zitadin y l'aministrazion publica. Te
súa ativité vègnera sostignida da colaura-
dus y colauradèsses cualificá che formèia
le team dla defenüda zívica.*

Donaziun di organs.

Na poscibilité de scinché Vita!

Söl sit internet dla Provinzia Autonoma de Balsan – Südtirol,
sot „spende Leben – dona Vita“

pón ti ciaré al film por todèsch realisé dal'AIDO cun le titul
„Eine Reise in die Welt der Organspende“.

*Al dess daidé ponsé sura y tó na dezijium che
podess ti salvé la vita a d'atres porsones!*

UDIÈNZES DL OMBOLT Y DI ASSESSURS DL COMUN DE BADIA

Ombolt Iaco Frenademetz

Vize-ombolt Elmar Castlunger

Assessuria Edith Dapoz Valentini

Assessor Thomas Pescolderungg

Assessor Werner Pescosta

Assessuria Roberta Rinna Mellauner

Lõnesc, mercui y vèndres dales 10:00 ales 12:30

Vèndres dales 11:30 ales 12:30

Lõnesc dales 11:30 ales 12:30

Vigni pröm mertesc dl mëis, dales 17:00 ales 18:00

Vèndres dales 11:30 ales 12:30

Mertesc dales 11:00 ales 12:00

Les udiènzes di assessurs vègn tignides sön apuntamènt da fissé cun l'ofize
protocol pro la **secreteria Helene Irsara** (tel. 0471 838221).